

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS, The Provincial Library, Cor. Pritchard Ave. and McGregor, Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

SUBSCRIPTION RATES: Per year \$4.00, Per half year \$2.00

РІК XI.

Ч. 34 (1241).

ЧЕТВЕР, 21. БЕРЕЗНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MARCH 21st, 1929.

№ 34 (1241).

VOL. XI.

АРМІЯ ГЕНЕРАЛА КАЛЕСА ВІДБИРАЄ МІСТА ВІД ПОВСТАНЦІВ.

Бійсько мексиканського уряду заняло важні центри Торсон і Дуранго. — Головного провідника повстання, генерала Агвіре, заведено й розстріляно.

МІСТО МЕКСИКО, 18. березня. — Уряд оповістих сьогодні, що федеральне військо заняло Торсон, що було в руках повстанців. Заняття цієї великої природної твердині й залізничного вузла, де повстанці були сильно укріплені й концентрували своє військо через десять днів, є першим рішучим зворотом у кампанії від часу здавлення повстання у Вера Круз.

Федеральне військо має тепер у своїх руках майже цілий стейт Дуранго. Генерал Калес, міністр війни і головний командир мексиканської армії, переніс свою головну квартиру з міста Дуранго близько до Торсону.

Контр-революційні повстанці відступили з Торсону в великій переполох, бо федеральні аероплани бомбардували місто. Два агенти мексиканської контр-революції є в дорозі до

Злучених Держав, щоб конферувати з президентом Гувером. МІСТО МЕКСИКО, 15. березня. — Полковник Рікардо Танія, шеф президентського штабу, оповістих сьогодні в полудне, що кавалерія, яка становить передню гвардію армії генерала Калеса, заняла сьогодні місто Дуранго, що було в руках повстанців.

МІСТО МЕКСИКО, 13. березня. — Уряд оповістих, що генерал Сімон Агвіре, головний провідник контр-революційного повстання в Мексику, який подався вчора в стейт Вера Круз, був страчений вчора ввечері у Санта Лукеція. Разом з ним страчено 5 високих офіцерів, що повстали проти уряду. Всі вони були засуджені на смерть війсьним судом. 84 інших офіцерів, що були під командою ген. Агвіре, зістали звільнені.

УРЯД ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВИСИЛАЄ ЗБРОЮ ДО МЕКСИКА.

ВАШИНГТОН, 13. березня. — Офіційно оповіщено, що уряд Злучених Держав не визнає мексиканських повстанців якою стороною й не буде супроти них неутраляліти. Навпаки, він підтримає уряд президента Хіля і зарядить висилку амуніції з державного арсеналу на допомогу мексиканській армії. Вашингтонський уряд заявив також, що не буде мати нічого проти того, щоб приватні підприємці доставляли мексиканському уряду аероплани та амуніцію.

ВАШИНГТОН, 12. березня. — На приказ президента Гувера, уряд Злучених Держав висилає для мексиканського уря-

ду 10,000 крісів і 10 мільйонів набоїв на здавлення контр-революційного повстання.

МІСТО МЕКСИКО, 19. березня. — Уряд оповістих, що деякі повстанці провідники на півночі, включаючи генерала Марцело Караво, губернатора стейту Чігуагуа, стараються добитися миру через мексиканського консула в Ель Пазо, Тексас, і хочуть навязати переговори з федеральним урядом в справі закінчення контр-революційного повстання. Президент Поррес Хіль відтелеграфував консула, що не може переговорувати зі зрадниками і що незгольні генерали й провідники повстання мусять відповідати за наслідки.

УРЯД ЧАН КАЙ-ШІ БОЇТЬСЯ СВОЇХ ВЛАСНИХ ДЕЛІГАТІВ.

ПЕКІН, Китай, 16. березня. — Нанкінська урядова партія Ку-мінтан відбуває тепер свій з'їзд у Нанкіні. На скільки уряд Чан Кай-Ші почуває себе непевним, видно з того, що на час партійного з'їзду він заявив у Нанкіні став облоги. Перед приїздом делегатів жовіри переселили туди всі готелі й в деяких приватних помешканнях та інституціях. Сильні патрулі ходять по місті й обшукують підозрілих прохожих.

Делегати з'їзду старанно обшукують при вході до саал закладів і не дозволяють їм брати з собою парасоль, пакунок, портфель і т. п. Такі кроки передостороги заводять, не вважаючи на те, що більшість делегатів призначена з різних державних урядовців. Всі промови обмежені до 5 хвилин.

ПЕКІН, Китай, 15. березня. — Ганківський генерал Гу Цун-Ту, якого центральний уряд

звільнив з посади за участь у змові проти уряду, відмовився виконати наказ і почав готувати до війни. Він змобілізував около 90 тисяч війська. Центральний уряд стягнув проти нього таку-ж сильну армію. Але ніхто не знає, чи дійде між ними арміями до дійсного бою, бо поведінка генерала, на зловчність якого уряд розраховує, досить загадочна.

ПРОПОЗИЦІЮ ВЕЛ. БРИТАНІЇ ВІДКИНЕНО.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 13. березня. — Міжнародне бюро праці при Лізі Націй відкинуло після дводенних дебат пропозицію британського уряду, щоб змінити закон про 8-годинний день праці, ухвалений на вашингтонській конвенції. Пропозиція британської делегації перепала тільки одним голосом.

Українські робітники у Вінніпегу домагаються звільнення Арво Ваари

Стараннями Комуністичної Партії Канади відбувся в минулу неділю вечером в Українським Робітничим Домі у Вінніпегу концерт-митинг для вшанування 58-их роковин Паризької Комуні. Від імені Українського Агітпроккому промовляв т. М. Шатуальський, який переказав історію Паризької Комуні та вказав на її значіння для робітничої класи цілого світа.

На святі виступив також з короткою промовою т. І. Навізівський, який пояснив справу засудження т. Арво Ваари, редактора фінляндської комуністичної газети "Ванауса", і відчитав резолюцію протесту проти засуду т. Ваари, яку зібрані робітники й робітничі принаї одноголосно. Ухвалена резолюція звучить:

"Засуд Арво Ваари, редактора "Ванауса", є найважливішим ударом в новій офензиві проти робітничої класи, що розпочалася в теперішній час. Арво Ваара, редактор робітничої газети, з'їзав ув'язнений за написання правди на сторінках своєї газети. Арво Ваара з'їзав ув'язнений, бо він пред-

ставляв правильно, положення робітничої класи в Англії в контрасті до розкоші британського монарха та британської пануючої класи. Арво Ваара з'їзав ув'язнений, бо він став в обороні голодуючих британських майнерів проти визискувачів та імперіалістів у Великій Британії й Канаді.

З огляду на ці факти, для кожного робітника ясно, що Арво Ваара є в'язнем класової війни, ув'язнений через те, що він є одним з передових борців робітничої класи проти пануючої класи цієї країни.

Становище судді, який судив Арво Ваару, й відкинення апелю вищим судом є разичим прикладом класової справедливості капіталістичних судів.

Тому, що на нашу думку всі ці річі є неоспорними фактами, ми домагаємося безумовного й негайного звільнення Арво Ваари з в'язниці й прирікаємо підтримувати фінансово й організаційно всякі старання добитися вирвання Арво Ваари з-поза ґрат капіталістичної в'язниці.

Далі, ми вважаємо, що арешт і засуд Арво Ваари є нероз-

дільно зв'язаний з загальним наступом на робітничу класу по цілій Канаді, а особливо в Торонто. Конференція Свободи Слова, до якої приступило понад 80 робітничих організацій, є позбавлена всякого можливого місця на збори і її промовці були арештовані за промови на рогах вулиць. Це є погвалтуванням найбільш елементарних прав робітничої класи, за які робітничі класи боролися віками. Теперішній атак є частиною притовування до нової імперіалістичної війни.

Тому ми рішучо протестуємо проти цього скаженого атак на робітничу класу та її найбільш боєві частини й закликаємо цілу робітничу класу в Канаді до боротьби проти атаків пануючої класи, для оборони найбільш елементарних прав робітників.

Домагаємося негайно й безумовного звільнення Арво Ваари!

Закликаємо цілу робітничу класу Канади до боротьби в обороні свободи слова, свободи зборів і свободи організації!

АНТИ-ФАШІСТСЬКИЙ КОНГРЕС У БЕРЛІНІ

БЕРЛІН, 13. березня. — Міжнародний анти-фашистський конгрес розпочався тут минулої суботи під головуванням Анрі Барбюса. На конгресі були представники з таких країн: з Німеччини 70, з Франції 34, з Чехословаччини 20, з Норвегії 14, з Англії 12, з Австрії 11, з Швейцарії 9, з Італії 19, з Еспанії 7, з Польщі 6, з Данії 5, з Злучених Держав 5, з Швеції 3, з Угорщини 3, з Болгарії 4, з Югославії 4, з Румунії 4 і від балканських національних меншостей 6.

На порядку дня були такі справи: фашизм, імперіалізм, воєнна небезпека, фашистський терор, положення робітників, селян і інтелектуалів під фашизмом та міжнародні анти-фашистські методи.

Після прочитання привітних телеграм, Барбюс реферувал першу точку агенди, вказуючи на величезне значіння конгресу і характеризуючи фашизм як бич людства. Він заявив, що конгрес не зібрався оплакувати жертви фашизму, але приготуватися до практичної боротьби для знищення фашизму.

Делегат з Англії Медлетон заявив, що та країна не є вже демократичною і що в ній існує сильна тига до фашизму; це уявляючись, приміром, проти юнійний закон, мондізм і т. п. Він сказав, що реформістичні юнійні лідери помагають урядові нищити робітничі права і здобутки, але протє революційний дух робітників не зломаний, про що свідчить хоч би велике, ентузіастичне прийняття для прибувщих до Лондону безробітних.

На пополуденній сесії промовляв Магліої, делегат з Італії, який навів низку доказів

про фашистський терор. Він особливо сильно атакував про-фашистську католицьку церкву в Італії. Делегат з Польщі Бітнер заявив, що фашистський терор простягає шлях війни проти С.Р.С.Р. і повідомив конгрес, що польський уряд не дав права в'їзду іншим делегатам. Промовляв також інші делегати.

В неділю рано працювали лише комісії, а загал делегатів взяв участь в анти-фашистській масовій демонстрації в церку Буш. Поліція напала на демонстрантів і багатьох з цих арештувала.

Далішні сесії конгресу позначилися виступами делегатів різних країн, включаючи Злучених Держави. Від американської делегації промовляв на конгресі А. Марков. Далі промовляли: Герман, соціал-демократ з Австрії; Романолі з Італії; Каладаєв з Болгарії; Вайтінський з Польщі; Горкін з Еспанії; Волков з Голандії; Горнік з Німеччини.

Італійські делегати Романолі й Ніколеті заявили, що ціла італійська делегація вихала з країни недегально і паразитує на великі труднощі в дорозі.

Комісія здала звіт про спроби поборювання фашизму. Конгрес одногласно прийняв резолюцію, запропоновану комісією в тій справі. Конгрес ухвалив одногласно заснувати постійне міжнародне анти-фашистське бюро в Берліні, з представниками від всіх країн.

Анрі Барбюс виголосив кінцеву промову, в якій визнавав делегатів повести бислену боротьбу проти фашизму в дома і заявив, що іншою назвою для анти-фашизму є революція. Конгрес закінчився співом "Ітернаціоналу".

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ВИМАГАЄ ВИДАТИ 11 ДЕПУТАТІВ.

ВАРШАВА, 16. лютого. — На засіданні комісії сойму розглядали пропозиції судової влади про видачу судові одинадцяти депутатів. Пропозицію про видачу комуністичних депутатів Варського й Бітнера, а також депутата об'єднаного сел'яру Вальницького відкинено.

Питання про видачу решти депутатів не обміркували.

КОМУНІСТИ ФРАНЦІЇ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВИБОРІВ.

ПАРИЖ, 12. березня. — Індустріальні передмістя Парижа, де комуністи мають великий вплив, не мало лаяють буржуазію. Вона побоюється, що в надохлячих виборах комуністи "стиснуть столицю червоним перстем". Комуністи старанно працюють в цих околицях і сподіються виграти вибори.

Ст. Деніс вже має комуністичну адміністрацію, а за останні три роки комуністичний вплив зріс дуже значно в усіх передмістях. Паризький уряд досить затривожений і в поліційній префектурі виробляються шапні, як "припинити комуністичну небезпеку".

ДОПОВІДЬ ПРО ШЕСТИЙ КОНГРЕС КОМІНТЕРНА.

В неділю рано, дня 24. березня, тов. І. Навізівський вголосив у шкільній саал У.Р.Д. доповідь про Шестий Конгрес Комінтерна для українського членства Комуністичної Партії. Початок доповіді в год. 10-й рано. Укр. Агітпроком.

ЕСПАНСЬКІ СТУДЕНТИ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ДИКТАТУРИ.

МАДРИД, Еспанія, 16. березня. — Студентський страйк та вуличні демонстрації проти диктатури Прімо де Ривери тривають далі. Заворушення охопили цілу Еспанію. Активність студентських заворушень перекинулася з Мадриду до Севільї, Барцельони та інших великих провінційальних міст.

Ректори майже всіх університетів та багато професорів зрезигнували. Студенти, що походять з визначніших еспанських родин, у більшості арештовані й заборотені до в'язниці. Уряд оголосив відозву, в якій скидає вину за студентські заворушення на спеціальний революційний комітет, що є сформований з революціонерів не студентів. Арештованих демонстрантів масово ставитись перед суд. Визинці наповнені арештованими так, що уряд винаймає приватні помешкання для в'язнів.

Населення столиці так стєроризоване, що боїться виходити на вулиці, а тому всі торговці терплять велику кризу. Ввесь час не устають криваві сутички між поліцією, жандармами та демонстраціями. В провінції Гранада заведено стан облоги.

МАДРИД, Еспанія, 12. березня. — Бунт студентів у Мадриді проти еспанського диктатора Прімо де Дівери прибрав сьогодні розміри насильства в багатьох частинях міста. Коло офісу диктатора в Пасево, в якій скдає вину за студентські заворушення на спеціальний революційний комітет, що є сформований з революціонерів не студентів. Арештованих демонстрантів масово ставитись перед суд. Визинці наповнені арештованими так, що уряд винаймає приватні помешкання для в'язнів.

З шпиталю повідомляють, що один з поранених, Еміліо Маркєж, незабаром помре, бо він дістав з залу 25 куль.

В МАДРИДІ УБИТО ДЕСЯТЬ ОСІБ.

МАДРИД, Еспанія, 14. березня. — Не зважаючи на розпорядок диктатора Прімо де Ривери, щоб студенти негайно розпочали регулярну науку в університетах, студентський страйк триває далі. Студенти разом з іншими противниками диктатури масово демонструють вулицями ріжних міст Еспанії з окликами: "Геть диктатуру", "Смерть убийцям і Прімо де Ривері" і т. д.

Підчас сутинчок демонстрантів з поліцією на вулицях Мадриду вляло 10 жертв. Студентів масово ставлять перед суд за демонстрації та бойкот університету, але вони заявляють, що як довго в університетах буде поліція, вони не повернуть до науки.

МАДРИД, Еспанія, 12. березня. — Проголошений студентський страйк поширюється по цілій Еспанії. Страйк вибух на знак протесту проти закриття диктатором Прімо де Риверою артилерійської школи в Сегові. Студенти домагаються також звільнення з в'язниці кількох молодих учителів, що були арештовані за опозицію до диктатури.

ЗАКІНЧИЛАСЯ 6. КОНВЕНЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ КОМПАРТІЇ.

НЮ ЙОРК, 10. березня. — Сьогодні рано закінчилася тут шеста краєва конвенція Комуністичної Партії Злучених Держав, секції Комуністичного Ітернаціоналу. На останній сесії одногласно одобрено відкритий лист до партії, надісланий Комуністичним Ітернаціоналом, а також прийнято заяву про становище партії відносно політики Весесоюзної Комуністичної Партії та заяву відносно проводу Комінтерну. Вибрано також Центральний Ви-

коначний Комітет та Центральну Контрольну Комісію партії. Ц.В.К. складається з 44 членів, а Ц.К.К. з 11 членів. Крім цього вибрано 21 кандидатів або заступників членів Ц.В.К. На рекомендацію організаційного департаменту, назву партії змінено на: "Комуністична Партія Злучених Держав Америки, секція Комуністичного Ітернаціоналу". До конвенції офіційна назва партії була: "Робітничча (Комуністична) Партія Америки".

"КРАСІН" БУДЕ ШУКАТИ ЗА ЗАГУБЛЕНИМИ ІТАЛІЙЦЯМИ.

БЕРЛІН, 13. березня. — Персубуваючі тут проф. Самойлович, голова експедиції "Красін", та Чухновський, летун з тієї-ж виправи, заявили, що сподіються організувати літню нову експедицію на "Красін" для відшукування тих Італійців, яких пірвала буря з баллоном "Італія". Самойлович думає, що та група з залогі "Італія" може бути ще жива і йому пощастить її вирятувати.

Він говорить, що з часу її зникнення проминуло 10 місяців, а був випадок, коли члени

російської виправи залишилися живими на протязі 6 років і 7 місяців, коли то вони застригли були на льдах недалеко Швіцбергену. Вони полювали на моржів і птахів, а також ловили рибу, чим піддержували своє життя.

В п'ятницю і суботу вечером приходять до Укр. Роб. Дому у Вінніпегу побачити надзвичайно гарну картину "БАТЬКО" з участю славного німецького актора Еміля Янінгса.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF FRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Фрічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЧАСОПИС, ЧИТАЧ, ОРГАНІЗАЦІЯ І ДОПИСУВАЧ.

ДОПИСИ НА ТЕМУ ПРАЦІ І БОРОТБІ.

В минулому, ювілейному числі "Укр. Роб. Вістей" ми зробили підсумок співробітництва наших читачів у своїй газеті. Вміщена невелика таблиця цього співробітництва за десять літ вимагала досить довгої і кропотливої праці. За теж ми маємо наочне свідчення того, як поступово й неухильно "Укр. Роб. Вістей" ставали масовою газетою, як їх робітники не тільки читали, але й писали. Із 151 дописів в 1919 році "Укр. Роб. Вістей" зросло до 1,357 дописів в 1928 році. Там же в таблиці показано, яким питанням і в якому році більше дописів було присвячено. Ми радимо нашим дописувачам і читачам перестудювати цю таблицю і зробити з неї висновки.

Розпочавши видавати "Укр. Роб. Вістей" на шість сторінок, ми будемо присвячувати більше уваги робокресту. Бо хоч у нас є вже певний кадр постійних робокрестів, що більш-менш стадо дописують до своєї газети, то все-ж така справа робокресту у нас вимагає багато краєшого. Хоч в 1928 році в "Укр. Роб. Вістей" вміщено було 1,357 дописів, які поділялися на такі теми: з фронту праці й боротьби 296 дописів; організаційно-освітніх 591; з політичного руху 173; дискусійні і ин. 291 — то все-ж такі усіх галузів робітничого життя в тих дописах не було заступлено. Візьмим найголовнішу галузь — фронт праці. Не говоримо вже про те, що в порівнянні до дописів на організаційно-освітні теми, фронт праці був заступлений в два рази менше дописами, але ще й самі ті дописи не репрезентували собою рівномірно всіх галузів індустрії. Найкраще зареєстрована була майнерська галузь, потім іде залізничодорожників. Найслабше репрезентована фабрична індустрія й лісова.

Чому? Це-ж найголовніші галузі індустрії в Канаді? Хіба у них не працюють українські робітники? Працюють. Так чому-ж не пишуть про умовини праці у них до своєї газети? На нашу думку на це є дві причини: в тих галузях індустрії минулого року (мова йде лише про 1928 рік) не відбувалося гострих конфліктів між робітниками й роботодавцями і робітництво у них дуже слабо з'організоване. Нема юнії, або хоч й є, то реакційна, бездіяльна, нежиттєздатна, тому й робітничі стейки там пасивні. Цілком протилежне явище бачимо ми серед майнерів на заході. Там робітництво має вже за собою традицію класової боротьби, цікавиться трейд-юніонним рухом, пише про него до газети. Правда, хвалити його нема за що, бо пишуть лише одиниці з кількох місцевостей і загального положення серед майнерів не висвітлюють, а у своїх дописах переважно торкаються лише певних подій. Але, повторюємо, інші галузі індустрії ще слабше зареєстровані.

Друге, також на нашу думку, ненормальне явище, це серед залізничодорожників. Коли ми вище задали, що залізничодорожна індустрія обговорювалася на сторінках нашого часопису краще, як фабрична та лісова, то під тою залізничодорожною індустрією треба розуміти секційних робітників, які писали про умовини праці, про юнію, дискутували між собою на ту тему й т. ин. Чогось подібного не можна сказати про екстра-генки, а найголовніше про робітників залізничодорожних шпавів. Канада, через свої величезні простори, має багато залізниць, які перетинають її трома паралельними лініями від одного океану до другого. В наслідок цього Канада має великі залізничодорожні маістерні у Монреалі, Торонто, Вінніпегу, Келгарі, Едмонтоні і в багатьох менших місцевостях, в яких працює десятки тисяч робітників, серед яких великий процент українських. В тих шпавіах є юнії. Там запроваджено співробітництво праці з капіталом на основі: робітник працює, а капіталіст зиски забирає. Як є наслідки з цього? Та хіба тільки це одно? Багато є про що писати, але дуже мало пишеться.

Цю прогалину ми повинні виповнити. Коли нема охотників, що самі писали-б, то організації цих місцевостей, або українські члени даних юній, повинні визначити з між себе робокрестів, що дописували-б до газети про умовини праці в залізничодорожних шпавіах і фабриках взагалі. Розуміється, ми згодні з тим, що призначувати робокрестів з фабрики чи з залізничодорожної шпавіа не дуже-то вигідно. Коли знатиме певний гурт людей хто є дописувачем, це може донестися до босів і робітничі загроже втрата роботи. Тому найкраще буде, коли товариші даних індустрій писатимуть самостійно.

ДОПИСИ НА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОСВІТНІ ТЕМИ.

Другою є справа дописів на організаційно-освітні теми. Іх в минулому році було найбільше. Це добре, бо свідчить про наше організаційне життя. Однак воно також вимагає деякої ясності. У нас робокрест від організації переважно робить так: не пише цілого пірвоку, а потім вже зараз напише довжезного дописа, в якому хоче торкнутися праці всіх відділів своєї місцевости, драмгуртка, оркестри й дітної школи. І виходить таке: допис довгий і майже нічого не сказав — бо не можна в одному дописові обговорити все і всіх за цілого пірвоку. І допис той взагалі не підходить до справи з критичного боку, а просто констатує факти і виглядає скорше на повідомлення, або на звіт, чим на допис. Справа мала-б бути інакше, коли-б робокрест писали частіше, в

одному дописові писали лише про одну — дві справи і обговорювали їх ширше, відзначували добрі й критикували недобрі сторони, й коли-б робили це на часі, то з цього була-б подвійна користь. Коли-б нам вдалося так справу поставити, то це дало-б нам можливість запровадити в газеті спеціальні розділи, що з свого боку вийшли-б на користь і газеті й читачеві.

Ще пару слів про зміст дописів. У нас прийнято, що дописувач і робокрест, повинні писати тільки про місцеві справи і то про те, що-сталося. Це поняття не правильне. Робокрест повинні цікавитися також загальним робітничим і організаційно-освітнім рухом. Вони повинні у своїх дописах не тільки констатувати факти, але й висловлювати свої думки, піддавати добрі гадки на ту чи иншу справу. Чи можуть наші робокрестів таке робити? Так, можуть. Візьміть хоч би передз'ясовані дискусійні статті, або статті до ювілейного числа "Укр. Роб. Вістей", більшість з яких буде вміщена в наступному числі "У.Р.В." Чому-ж то треба як-ось спеціальній оквізі, щоб заставити робокрестів висловлювати свої думки на ту чи иншу справу? Чому організатори, які їздять між фермерами й робітниками, мають так багато сказати на з'їзді чи в дискусійних статтях, а в газеті про свою обідку дають лише офіційний звіт про те, скільки місцевостей обіхали та фінансовий звіт? Ми-ж все добре знаємо, що для нас сто разів цікавіше було-б прочитати про економічне та організаційне положення між фермерами й робітниками, почути добру пораду як допомогти їй, чи инший справі.

Говорено на останньому з'їзді про запровадження в "Укр. Роб. Вістей" сторінки для драматургів, деякі вчителі в листах до редакції діточих шкіл задали вчительсько-шкільної сторінки. Ми з охотою підемо на зустріч цему бажанню. Але ці сторінки повинні писати самі ті, для кого вони призначені. Інакше не варто й бажати. Ми запровадили були в "У.Р.В." сторінку молоді й вона дає стоїть у нас на черзі. Ми самі ту сторінку писали й прийшли до закінчення, що в такому разі вона буде лише сторінкою для молоді, а не сторінкою молоді. Для того, щоб вона була сторінкою молоді, треба щоб наша комсомолія й старша молюдь Секції Молоді ТУРФДім самі нею зацікавилися й до неї писали.

Ми називаємо: за десять літ свого існування "Укр. Роб. Вістей" визначили тісні звязки з робітничими дописувачами, але вступаючи в друге десятиріччя ми повинні справу робокрестів поставити на всю широчину. Ми постаримося це основніше торкнутися цієї справи пізніше, а зараз закликаємо всіх робокрестів нашого часопису, організаторів, вчителів, директентів, режисерів, молоді, взагалі всіх активних працівників наших організацій, писати до свого часопису на всякі теми, ставити не лише дописувачами, але постійними працівниками робітничого друкованого слова.

ПРОТИ РЕВІЗІЇ ШЕВЧЕНКА.

Взяті української громадської думки Шевченко на протязі багатьох уже десятиліть править за прапора в соціально-політичній боротьбі. Його місце, як соціально-культурного явища в українській історії таке велетенське, його значення в історичному рухові міліонів мас така глибока і широка, що не одна соціальна верства успіх своїх змагань у залежності від умовности скористати з цього так привабливо прапора.

У свій час "вихолощений від усього соціально-революційного, "Кобзар" зривався евангелією для купецьких лагідних культурницьких змагань українофілів і причисленою хоча-б і на європейській лад національно-визвольної програми "хуторнянської демократії, як сказано у розділі авторів цих рядків. Та проте не завжди і не всім щастило скористати Шевченка для своїх соціальних потреб; приміром, російським чорносотенцям так і не пощастило зробити з поезії Кобзаря гасло для погромного антисемітизму, і вони змушені були вести проти цього запеклу боротьбу.

Українська національна буржуазія, доки ще мала у своїй арсеналі хоч якийсь визвольні ідеї, доки ще відіграла свою якусь визвольну роль, — вона могла ще мати своїм жовтобланим прапором з постаттю — "національного поета", "батька Тараса", тощо. Але з того часу, як зметена на смітник історії, де далі більше смердить трупом, нікчемним чорносотенством і нацистством, продажництвом і проституцією за дрібну монету імперіалістичних панів та своєю безсилою й беззубою ненавистю до робітничо-селянської України намагається купити собі місце хоч би за нужником історії, — з того часу їй де далі важче стає дурити когось іконою батька Тараса, від якого хоч не хоч, а краще відмовитися.

Пролетарські маси знають свого справжнього Шевченка, борця за визволення трудящих мас, "роботящих рук", "невольників німих", наймитів, убогих селян-кріпаків; трудящі маси шанують його, як палкого проповідника соціальної революції, надхненого пророка огненного слова, "ідеї про комунізм", як ідеї нової цивілізації, вони знають його, як одного з попередників сучасного пролетаріату, що в своїх повстанчих закличках "добре вигострять сокиру" та "миром громадою" збудить "хирену волю", "царя до ката поведе" та "кровю гнобителів-панів собак напийть — накреслив принаймі в зародках свого світогляду такий суспільний лад, коли не буде панів, не буде владі, не буде гніту й визиску, "врага не буде, супостата", а будуть просто люди на землі, тоб-то буде те безкласове комуністичне суспільство.

Пролетарська марксистська критика давно вже остаточно викрила лицемірство агентів фашистських контр-розвідок і похвачив панів-імперіалістів в їхніх блузнінських потугах канонізації "батька Тараса", як співця запроданих ними "неньки — України".

Велика шпандина мужицько-наймитівського, плебейсько-пролетарського поета — Борця вярвана з брудних рук блузнін контр-революції, лавієв європейських біржовиків та спекулянтів. Ім нічого не лишається, як відвернувши свого носа від "мужицького строю" й "виртерного кожуха" Тарасового ректи йому словами їхнього поета: "Іди і покладайся в гробі, і най зійде на нас твій ясний чистий дух". "Зблазовані естети" з салонів проституток та з борделів європейських столиць від імени уламків своєї класи примушені цієї шпандини зрікатися.

Хоч би як там неокласици, ці "тіні забутих предків", не викручували Шевченка на представку й ідеологія богемі з її таврами, та не їхній немічний вирвати його з пролетарської середовища, де він на-решті посів своє справжнє, належне йому історичне місце.

А. Річчиошій

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПОРАДНІСТЬ БРИТІЙСЬКИХ КАПІТАЛІСТІВ.

Намір англійських промислових представників делегацію до СРСР стоїть у центрі уваги англійського суспільства. Ніхто не береться визначити, чим пояснити таку незгоду між ва-тажками консервативної партії, що й далі обстоюють свою давню лінію непримиренної ворожнечі до СРСР, з групою видатних представників великого капіталу, які мають намір намацати ґрунт для поширення англо-радянського торгу.

Висловлюють таке припущення, ніби намічена подорож до СРСР є тільки передвиробничий маневр консервативної партії, що хоче переконати виборців у можливості торгувати з СРСР за нинішнього стану розриву дипломатичних взаємин. Та далеко ймовірніше, що подорож відвіває просто економічну потребу шукати нових ринків, задля чого промисловці звужують розирвати зі своєю попередньою тактикою байдужості й вичікування.

Що в англійських консервативів немає єдності думок в питанні про СРСР, свідчить хоча-б промова, що її недавно вимовив міністер Чорчіл. Він з дивовижною упертістю знову повторював всім набридлі знаку істину собі усвідомляти, тоді проблему можна буде вважати за розв'язану.

ПАПСЬКА ДЕРЖАВА.

Італійський фашизм, що гніє і задихається в кілках внутрішніх протирів, пишається тепер на цілий світ новим своїм "досягненням" — відродженням папської держави й замиренням із католицькою церквою.

Власне, це торік у закордонній пресі з'явився короткий відомості про те, що папа римський доповідає про нове відновлення папської держави, вимагаючи певної території й навіть виходу до моря. Але тоді зазіханням Ватикану зацікавився здебільшого тільки фелетоністи. Уся-бо справа склалася більше на якийсь жарт чи-то на мрію, що ніколи не здійсниться.

Та ось минув рік, і весь світ опинився перед доконаним фактом, що його вже широко й день-у-день висвітлює вся міжнародна преса. У Римі справді відновлено суверенну папську державу, що впадала під ударами італійської буржуазної революції 1871 року. Папа Пій ХІ, що, як його попередники, вважав себе за "визначника італійського королівства", став "світським владарем". До того що метаморфозу зробив, що ще инший, як Муссоліні, що ще 1919 року, тоб-то бувши вже на чолі фашизму, писав у своєму лайборгані "Пополо д'Італія" таке:

"Ми вимагаємо відкрити католицьку церкву від держави; скасувати конституційні привілеї, що підвизують католицизм до державної релігії; конфіскувати церковні маєтності та біскупські доходи з параші. Державна повинна ставитися до церкви в тім як до приватного об'єднання, що мусить користися загальним законам... Релігійним товариствам треба відмовити права на власність. Справди культу та навчання можна запровадити тільки во-за державними чи приватними школами".

Таке проповідував Муссоліні. "Роте Фаіне" навіть відзначає, що сторонній спостерігач може вбачати в цьому тевну суперечність, зокрема коли взяти на увагу не тільки слова Муссоліні, а й факти — дія фашизму за час його диктатури в Італії. Адже саме фашизм розбив дуже впливову народню католицьку партію "Пололярі" й переслідував її провідного лон-Стурціо, що навіть мусів утікати за кордон. Так само фашистська влада знищила всі інші широко розвинені

фінансовий фонд католицької пропаганди.

Історія, отже, повторилася. Але, як сказав Маркс, — вона завжди повторюється так, що колишня трагедія обертається в комедію. Таку комедію грає тепер Муссоліні, який, власне, не допустився ніякої суперечности, а тільки виявив еволюцію італійської буржуазії, що досі в усіх своїх крилах була антиклерикальною, — еволюцію від боротьби з церковною до зміщення її для спільного наступу на пролетаріат, що йде вгору.

Відновлення папської держави свідчить також про ту скруту, в якій опинився фашизм, соціально база якого ввесь час звужується. Не маючи підтримки в робітничій класі, втративши її вже й у дрібній буржуазії, фашизм шукає нової підпори в католицькому духовництві, яке має чималий вплив в італійському селі, де це досить темряви, зокрема серед його заможних верств.

Але заміри Муссоліні сягають далі. Своєю спілкою з Ватиканом він сподівається підсилити імперіалістичну експансію Італії взагалі й у басейні Середземного моря — зокрема, з цього погляду поновлення папської держави може стати за вихідний пункт змагань між світовими хіджаками, нових міжнародних конфліктів та заворушень, дарма, що навіть "соціалістичний" варшавський "Роботник" сподівається від можливого вступу Ватикану до Ліги Націй позитивних наслідків у міжнародній політиці... Тимчасом французький імперіалізм ставиться до справи не так оптимістично. Не дарма перший, хто після Муссоліні покваліфікував заповіді ласки в папі, надіславши йому привітання, був Бріан, той самий Бріан, що 25 років тому відокремив церкву від держави у Франції.

Безперечно також, що створення нової "держави" є загроза для міжнародного революційного руху. Фашизм-бє в спілці з католицтвом означає ще завітний наступ реакції на здобутки пролетаріату та на його революційні організації, ще скаженіше готування до війни проти СРСР. "Маніте" — слушно нагадала, що теперішній папа Пій ХІ, уже виявив свою ворожість до Радянського Союзу, ще бувши за папського кунця в Варшаві. Відомо також, що вже 1927 року папа на з'їзді кардиналів закликав їх "рятувати християнську цивілізацію від безбожного більшовизму".

Проте треба визнати, що і на зброю, яку кує фашизм, уже надто іржаво, щоб гадати: "чим побідити", Муссоліні трохи спізнився зі своїм "досягненням", дійшовши його в добу пролетарської революції, під натиском якої неминує впаде й фашистська диктатура, і новоспечена держава.

М. Цілін.

"БАТЬКО".

В п'ятницю й суботу вечерами цього тижня буде показуватися в Укр. Роб. Домі велика фільма, що малює трагедію батька. В англійській мові ця фільма називається "THE WAY OF ALL FLESH".

Багато в американських і у світових фільмах, як також в літературі, уделено уваги матері. Батько, як кормилець родини, завжди стоїть в тіні, його мало видно.

У фільмі-ж "THE WAY OF ALL FLESH" змальовано трагедію батька, розуміється, разом і цілої родини.

Головну роль грає Еміль Янінгс, відомий німецький актор, один з найславніших акторів у світі. Памятайте, її показуватимуть в Укр. Роб. Домі два дні: в п'ятницю, від години 8.15 (одна раз), а в суботу від години 7-ої — (два рази).

ЯК ДЕМОКРАТІЯ ВИХВАЛЯЄ КАТА.

Хто не знає про звірства "жахливої" більшовицької влади? Двічі на день у вранішніх і вечірніх виданнях буржуазно-реформістської преси галасує про них ось вже 11 років. Тут розстріляні сотні робітників, там знищили 5-10-15 сіл... Одні — законники — обурюються з розправи ДПУ "без ніякого суду", інші — гуманісти — обурюються взагалі з карою на смерть. Можна подумати, що в себе вдома, з благословенної демократії, ці законники й гуманісти беззастановно дбають за право і справедливість, виховуючи народні маси в дусі "поваги до людської особи, хоч-би й злочинної", як вони розписують це, коли справа стосується СРСР. Але таке вже ганебне ліцмерство буржуазії й реформістів, що обурюючись із вигаданих звірств більшовиків, дуже вичлотно ставляться до своїх реальних паскудств. Ось свідкий зразок.

Недавно тому в Празі було два випадки самосуду юрби над двома дрібними злодюжками. Одного 19-літнього кельнера тільки жорстоко побито, другого 20-літнього Шіллара одведено до лікарні з усім понівеченого, з витіканими очима, покalicеними ногами, то-що.

Як поставилася до цього звірства солідна преса?

У статті "Суд Лічча — народний суд" орган славнозвісного Крамаржа "Народні Лісти", соковито описуючи дикі розправи й смакуючи кожну подробицю, робить такий висновок:

"Звісно, суд Лічча — американський спосіб карати злочинця на місці — недовольний, бо порушує права судової влади. Але безперечно також, що громадянство (!) має багато підстав удаватися до цього способу. Карна поліція не виправляє, злодій різко попадається, а як когось і заволять, то суд мало карає... Злодій же, що не каже, завжди лишиється злодієм... Народний суд поклав злодій сувору, але по-заслугі!"

Отак охороняє принципи законності центральний орган урядової партії в демократичній республіці.

А ось другий пікантний зразок, як соціял-реформісти, ці вставлені принципи абсолютистичні (вороги каро на смерть) зворушливо дбають за ката й створюють йому таку популярність, якій могло-б позавидити багато лідерів П. Інтернаціоналу... У "Вечернику Права Ліду" (орган чеських соціял-демократів) з'являється замітка, що цинічно-жорстоким тоном повідомляє про майбутню страту якогось Матеовича. У соціялістичним творі говориться дослівно так:

"НОВИЙ КАТ БЕРЕТЬСЯ ДО РОБОТИ".

У Празі сподіваються на суботу приїзду нового чехословацького ката п. Броумарського. Матеович здавав уже багато клопоту тюремним лідерам своїми замахами на самогубство. Якоюсь раз він стрибнув з другого поверху, тяжко покалічивши себе. Другого разу він намагався укорити собі віку тим, що проковтував ложечку, шпильку й інші металеві речі, які довелося вишнати оперативним способом. Тепер він симулює, ніби не може стати на ноги, проте, як тільки сторожа виходить із його номеру, він заїмає з нар і походжає собі. Новий кат у понеділок принижить життя Матеовича. Це буде перша страта, яку виконає п. Броумарський, хоч, як помічник старого ката Вольшлеґера, він був при кількох стратах.

Оце вам і гуманізм, і абсолютизм, і соціялізм... Далі сталося таке: вечірні газети, конкуруючи між собою, отголосили вигадкою повідомлення соціял-демократичного органу, подавши свою сенсацію: "6,000 жінок закохалися в пражського ката"... Тоді редакція "Веч. Права Ліду" посилає до ката свого співробітника на розмову, яку публікує під назвою: "Правда про нового ката". Із цієї докладної розмови есеїстського журналіста з катом ми дістаємо такі важливі відомості:

"Катова квартира прибрано скромно. На вішалці кілька мотузків, закладених петлею. На нічній століку лежать журнали "3 сілі суду", "Жандармський Вісник" і медичні книжки з малюнками різних частин людського тіла. На прохання розповісти про своє життя п. Броумарський (це його приbrane ім'я) ласково розповів: 17-ти років в пішов на війну, служив у військовій поліції далі перейшов до жандармерії. У Лоденних познайомився з Вольшлеґером, зацікавив його професією й став йому за помічника.

"Чи дістають катові помічники тверду зарплатню? — запитав наш оборонець праці. Виявляється, ні! Ім платять сам "майстер" (кат) після кожної "екзекуції".

— Стративши людину, ви почували себе пражездатним?

— О, так.

— Взагалі, чи це не впливає на вас кепсько?

— О, ні.

— Сон у вас спокійний?

— Завжди.

— Належить до якоїсь церкви?

— Звісно. Католицької.

— А що з'їми 6,000 закоханими у вас жінками?

— Пусте. Дістаю листи з проханнями про побачення. Шаком зрозуміла цікавість".

Дуже ймовірно, що після соціял-демократичної реклами число "законно-цікавих" ще збільшилося. Довелося взяти білого ката під свій захист другому соціялістичному органу "Чеське Слово". Ця газета націонал-соціялістів (партія Масарика-Бенеша) надрукувала справжній заклик: "Дайте пражському катові спокій".

Ця газета пише:

"Пан кат має багато непримного від своїх коханців, дістаючи багато любовних листів. Не допомагає йому навіть те, що він кат... Треба сказати, що взагалі кат така сама людина, як і всі. Кожен щось любить. П. Броумарський теж. Кат заслуговує такої-ж поваги, як і кожний громадянин. А тому: "Дайте пражському катові спокій".

Виходить: виправдання дикого самосуду, культивування низьких потреб, рекламування пражездатного витриманого

католика, що спить сном праведника після страти, проповідь поваги до катової професії з нелюдською жорстокістю до його жертви — отікі морально-громадські символи віри буржуазно-реформістських апостолів законності й людяності.

І ось ці мерзеньці готенотиді двічі на день з'являються крокодилами до президента. Коли зв'язати, що президентом, після реформи конституції, невдільно має бути Пласудський, то ясно, що законопроект лише стверджує режим, установлений в Польщі від часу травневого перевороту 1926 р.

Як відомо, незабаром після перевороту повстало питання про вибори нового президента, бо старий президент Войцеховський змушений був зректися своїх повноважень. Гадали, що новим президентом буде Пласудський. Але він тоді не побажав взяти на себе президентські обов'язки, бо не хотів скоритися тим конституційним нормам, що зводили на нівець президента. Тоді-ж Пласудський дав зрозуміти, що свого часу він ще сяде на президентське крісло, коли це дозволить обставини.

Звісна річ, Пласудський протягом цих двох з половиною років не раз уже міг запровадити в життя так звану реформну конституцію. Як він цього не робив, то тільки з міркувань тактичних. Треба було, щоб новий проект виходив не від особи сьогоденного фактичного диктатора, а був би актом самообмеження союму. Таким способом буде двоє заціє убито: сойм дискредитує (знеславить) себе в країні своїм угодовством і диктатура дістане підтвердження в законі.

Бичківці зрозуміли ганебність такого поступку чорного духа і збоїкотували церковну коршму. На це піп у церкві розпочав агітацію за церковно-коршмовою. Свою "святю" проповідь розпочав лайкою проти комуністів взагалі, а проти комуністичної сільської ради в Бичкові зокрема.

Серед селянства панує велике обурення й коли хто й хоче горівки купити — то оминає церковну коршму. Не помагає попіська наука, що, мовляв, добрий християнин повинен багато горівки купувати в церковній коршмі, щоб так збільшити "святій" маєток.

Тож після рідзвних свят в часі церковної "науки" піп дуже гнівався, що за цілі свята тільки 2 літри горівки продано в церковній коршмі.

ГАНІР ІЗ-ЗА УКРАЇНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Преліміновану бюджетовою комісією варшавського союму квоту 110,000 золотих на український університет у Львові, сам сойм відкинув, що одначе ця справа не дає спокою польським націоналістичним кругам. Іде завзята полеміка в пресі проти креовання українського університету, крім цього відбуваються протестаційні віча й збори, на яких ухвалюються спротиви. Недавно відбулося таке віче, скликане польською націоналістичною молоддю, яка поклялася, що не допустить до засновання українського університету у Львові.

ШЛЯХИ ПОЛЬСЬКОГО ФАШІЗМУ.

Польський уряд подав до союму проект зміни конституції. Основна й характерна риса нового проекту — зберіхді всієї повноти виконавчої, а почасті й законодавчої, влади до президента. Коли зв'язати, що президентом, після реформи конституції, невдільно має бути Пласудський, то ясно, що законопроект лише стверджує режим, установлений в Польщі від часу травневого перевороту 1926 р.

Як відомо, незабаром після перевороту повстало питання про вибори нового президента, бо старий президент Войцеховський змушений був зректися своїх повноважень. Гадали, що новим президентом буде Пласудський. Але він тоді не побажав взяти на себе президентські обов'язки, бо не хотів скоритися тим конституційним нормам, що зводили на нівець президента. Тоді-ж Пласудський дав зрозуміти, що свого часу він ще сяде на президентське крісло, коли це дозволить обставини.

Звісна річ, Пласудський протягом цих двох з половиною років не раз уже міг запровадити в життя так звану реформну конституцію. Як він цього не робив, то тільки з міркувань тактичних. Треба було, щоб новий проект виходив не від особи сьогоденного фактичного диктатора, а був би актом самообмеження союму. Таким способом буде двоє заціє убито: сойм дискредитує (знеславить) себе в країні своїм угодовством і диктатура дістане підтвердження в законі.

Таку лінію на дискредитацію союму пласудчки успішно здійснюють протягом усього часу існування фашистського режиму. І не дурно тепер один із лідерів соймових пласудчиків — полковник Славек зв'язав "парламентську розбещеність треба загнущати". Так поводитися можна лише з установою, що втратила доценту свій авторитет.

А все такі кумедні видовищсько: уряд примушує сойм своїми руками рити собі могилу, бо після "реформи" сойм буде просто іграшкою в руках президента, себ-то Пласудського.

Не слід особливо вати надавати цим парламентським комбінаціям у Польщі. Адже Пласудський лише здійснює те, що він уже здобув силою зброї в травні 1926 р. Фашистський диктатурі нема-чого боїтися буржуазної опозиції, під якою-б маркою вона не виступала. Небезпека для іншнього режиму криється в тих силах, що однаково вороже ставляться до союму, які і сам диктатор.

Оформлення фашистської диктатури стане в пригоді не тільки фашистському табору, але і його ворогам. З законодавчої творчості пласудчиків скористається та партія, що працюючи в підпіллі, шораз більше охоплює своїм впливом робітничо-селянські маси. Спекавши будьяких парламентсько-демократичних злободнів, маси лєкше збагнуть куди йти і проти кого боротися.

СОЦІАЛІСТИЧНЕ БУДІВНИЦТВО РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Президія Вищої Ради Народнього Господарства затвердила контрольні числа п'ятилітнього плану розвитку української промисловости. Основна лінія плану — індустріалізація країни — якразово відбулася в накресленому темпі зростання важкої індустрії. Діючі п'ятилітні продукції всієї української промисловости має збільшитись, порівнюючи з минулим роком на 165%, в тойже час продукції засобів та знаряддя виробництва зростає на 184%.

План звертає особливу увагу, щоб розв'язати справу з металургійними заводами повинні дати до кінця п'ятиліття 6,635,000 тонн чавуну, тоб-то майже два з половиною рази більше по-

точного року. Щоб здійснити такий темп розвитку промисловости протягом п'ятилітнього плану розвитку промисловости повинен становити 4,720,000 карбованців, з яких поверх 4 мільйонів припадає на важку індустрію. За планом накреслено збудувати два нові металургійні заводи в Криворізьському і Запорізьському районах і почати будувати третью заводу в Донбасі. Крім того проектується реконструювати й поширити декілька консервованих заводів, збудувати 19 нових доменних та 19 нових мартенівських печей. Відповідно до потреб металургійної промисловости проектується збільшити майже на 250% видобування залізної руди. Що-до вугільної промисло-

вости, то Донбас до кінця п'ятиліття повинен дати 52½ мільйонів тонн палива, тоб-то на 92% більше, ніж минулого року. Для виконання такого плану протягом п'яти років почнуть працювати 18 нових копалень у Донбасі.

Одночасно Вища Рада Народнього Господарства накреслює спорудження нових великих машинобудівельних заводів в районі Дніпрельстану в Дніпропетровському та суднобудівельного заводу в Києві. Сільсько-господарське машинобудування збільшить свою продукцію на 270%. Чимало поширюється хемічна промисловість. Щоб забезпечити таке велике будівництво матеріалами, проектується збудувати 9 нових цементних заводів, два шмотні і один динасовий завод.

Крім цих основних галузей промисловости, проектується також будівництво в легкій індустрії: предбачається збудувати механізований завод фашикового і дзскрального шкла, фабрику картону, придильну джутову фабрику, сім текстильних підприємств, 4 нових заводів шкіряної промисловости, 8 олійниць, 11 консервних фабрик і т. д.

Що до якості роботи в промисловости, то вона має тек чимало покращити. Собівартість продукції має збільшитися на 29%, продукційність праці робітників у промисловости союмого значиння має збільшитися на 87%, а республіканського на 96%. До кінця п'ятиліття всі підприємстві перейдуть на семигодинний робітничий день.

ЦЕНзуРА НА ПРЕСУ В ЮГОСЛАВІ.

Наказом міностра внутрішніх справ, в Югославія запроваджено особливий порядок попередньої цензури. Ріжиди між застосуванням попередньої цензури раніше і тепер сходять до того, що раніше до цензури надсилали перший примірник газети, а тепер треба надіслати рукописи.

Інтерв'ю Зауєрвейна з королем Александром, оголошене в паризькій "Матен", з'явилось в югославській "Време" не текстуально, а тільки в дозволеному поліцією витягові. В кожній редакції є присутній агент поліції, який контролює знищення недовольних від цензури рукописів і коректованих листів. Газети провадять тяжку боротьбу за своє існування, бо рукописи повертають із цензури пізно, а видавати газети з білими плямами теж заборонено. Звичайним явищем стало, що газети не виходять один і два дні поспіль.

ЩО ТО Є ПРОФІНТЕРН.

(Продовження.)

Що до Тихоокеанського Секретаріату Профспілок (14½ мільйонів членів), то ця організація не є Інтернаціонал. Це об'єднання робітників Тихоокеанського узбережжя, що має завданням утворити єдине світове об'єднання профспілок, і тому ми можемо не розглядати й цієї організації. Лишаються, отже, два Інтернаціонали: реформістський і революційний — Амстердамський Інтернаціонал і Профінтерн. Ці дві організації найміцніші. Вони найбільше стикаються між собою, й історія останніх років сповнена запеклої боротьби поміж Москвою і Амстердамом. На боротьбі цих двох Інтернаціоналів, на їхніх розходженнях, на співвідношенні сил між цими двома організаціями ми й зупинимось, щоб дати уявлення про те, що становлять собою реформістський і революційний Інтернаціонали, що конкурують і змагаються між собою.

V.

В чому основна відміна Профінтерну від Амстердамського Інтернаціоналу? Що відріжляє одну організацію від другої? Передусім, класове співробітництво або класова боротьба. Це лежить в основі всіх незгод; з цієї основної незгоди виходять всі інші. Хто за класове співробітництво, той за буржуазну демократію і проти диктатури пролетаріату, за реформізм проти революції, за Лігу Націй проти СРСР,

за підтримку імперіалістичної політики своїх урядів і проти незалежності колоніальних народів, за промисловий мир і проти загальних страйків, проти повстання пригноблених і т. ін. Саме ці риси характерні для теорії і практики Амстердамського Інтернаціоналу, що за 8 років свого існування весь час виступав активним ворогом Жовтневої революції і революційних метод боротьби. Амстердамський Інтернаціонал являє собою цілковиту протилежність Профінтерну в усіх цих питаннях, і через це точиться така запекла й гостра боротьба між цими двома міжнародними організаціями.

VI.

Профінтерн і Амстердамський Інтернаціонал розходяться не лише у висшезгаданих питаннях, але також і у питаннях про те, навіщо потрібний Інтернаціонал і які то є завдання міжнародного об'єднання робітників. Амстердамський Інтернаціонал являє собою суму національних об'єднань, що з них кожне може робити те, що забажає, навіть зачіпати інтереси інших організацій Інтернаціоналу.

Підчас соціяльних конфліктів і велетєнських страйків останніх років ми бачили, як організації, що входять до Амстердамського Інтернаціоналу, не тільки не допомагали членам свого-ж Інтернаціоналу підчас боротьби, а спокійнісь собі працювали і цим зривали страйки робітників, що змагались. Так було підчас вугільного страйку в Англії 1921 року, коли французьке, німецьке, бельгійське, американське вугілля надходило до Англії; так було підчас страйку гірників в Америці 1922 року, коли англійське вугілля надходило до Америки; так

було підчас страйку англійських гірників 1926 року, коли німецьке, американське, бельгійське, французьке й польське вугілля, добуте руками членів Інтернаціоналу гірників, зривало велику боротьбу і допомогло англійським шахтовикам перемогти своїх гірників.

Основний принцип, що його додержується Амстердамський Інтернаціонал і зв'язані з ним міжнародні секретаріати, — це перевага інтересів національних над міжнародними. Профінтерн побудовано на іншому принципі: інтереси міжнародні домінують над інтересами національними. Це було і є провідним принципом Профінтерну, і завдяки цьому він невпинно зростає і збільшував свої лави.

VII.

Профінтерн виник на рік пізніше від Амстердамського Інтернаціоналу, а саме в середині 1920 року. Виник він, як організація, що об'єднує революційні елементи світового профруху, причому з часу свого виникнення Профінтерн провадив рішучу боротьбу проти всіх тих, хто висував гасло скасування профспілок. Профінтерн весь час висував і відстоював гасло не скасування, а завоювання профспілок, не зважуючи на те, що в низці країн реформістська бюрократія виключала з свого складу не тільки окремих робітників, але й цілі організації з десятками тисяч робітників і що на цьому ґрунті у багатьох революційних робітників утворювався настрої за вихід з реформістських спілок.

Яку путь пройшли обидва Інтернаціонали за ці роки? 1919 р., коли організовано Амстердамський Інтернаціонал, він об'єднував 24

мільйони робітників, тепер він об'єднує 13½ мільйонів. Коли виник Профінтерн, він об'єднував 10 мільйонів, нині він об'єднує понад 16 мільйонів. Особливо характеристично для обох цих Інтернаціоналів таке: Амстердамський Інтернаціонал — організація на 4/5 європейська. З 22 організацій, що приєднані до Амстердамського Інтернаціоналу, тільки чотири (Палестина, Аргентина, Канада, Південна Африка) перебувають за межами Європи. Цілковито інше являє собою Профінтерн. Профінтерн має організації по всіх суходолах, отже, його можна назвати Інтернаціоналом, тоді як Міжнародний Федерация Профспілок в кращому разі є організацією одного лише суходолу.

VIII.

Щоб дати уявлення про співвідношення сил між обома організаціями, подамо кілька цифр. До Амстердамського Інтернаціоналу наприкінці 1926 року входили такі організації:

Австрія	807,515	Канада	106,412
Аргентина	82,574	Латвія	16,679
Бельгія	562,094	Люксембург	13,798
Болгарія	14,802	Мексика	1,401
Велика Британія	4,365,619	Нідерланди	18,653
Угорщина	125,024	Польща	224,423
Німецьчина	—	Румунія	33,053
АЛП	4,182,511	Фінляндія	605,250
АФА	389,855	Чехо-Словацьчина	356,386
Голландія	189,686	Швеція	384,617
Данія	239,704	Швейцарія	149,997
Еспанія	235,007	Південна-Славія	27,156
Італія	234,520		
		Разом	13,966,387

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНОУЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиний український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиний дійсно фермерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фермера. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиний журнал в українській мові для працюючого життя, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиний журнал в українській мові для української роб-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повинні часописи й журнали посилайте або на ім'я кожного часопису зокрема, або на ім'я й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd. Cor. Pritchard & McGregor St., Winnipeg, Man.

3 МІЖНАРОДНОГО РОБІТНИЧОГО РУХУ.

СІМНАЦІЯТА КОНФЕРЕНЦІЯ ВІТАЄ ЦК ВКП(б).

Сімнадцята московська губерська конференція Всеосоюзної Комуністичної Партії від імені півтораста тисяч комуністів Москви й московської губернії шле своє палке пролетарське привітання випробованому в боях штабу лєнінізму вождю й керівникові партії ЦК ВКП(б).

Конференція з задоволенням констатує, що труднощі й перешкоди теперішнього стану соціалістичного будівництва на жаден крок не відхиляли Центрального Комітету від прямого лєніністського шляху. Розтрощивши до центру троякізм і успішно знищуючи його рештки, рішуче перейшли за допомогою ЦК хитання частини свого проводу від опортунізму, розгорнули широку боротьбу проти правого ухилу та примиренства, як проти головної небезпеки в теперіш-

ніх умовах, московська організація і запроваджує в життя зація об'єднана й єдина як ніколи повнотою й цілком підтверду витриману лінію ЦК ВКП(б).

Московська організація ладна дати залізу більшовицьку відсіч всім, хто спробує вносити дезорганізацію в роботу партії, всім, хто захитає більшовицьку дисципліну в її лавах, всім, хто штовхає партію на шлях капітулянта перед капіталістичними елементами.

НІМЕЦЬКА КОМПАРТІЯ НА ЛЕНІНСЬКОМУ ШЛЯХУ.

У Лейпцигу з'їзд окружної західно-саксонської організації комуністичної партії Німеччини, вислухавши доповідь т. Тельмана, більшістю 165 голосів проти одного ухвалив резолюцію, де ухваляло політичну лінію ЦК партії. Резолюція примиренців дістала чотири голоси, резолюція правих — 17 голосів.

ПРОВАЛ ГРУПИ БРАНДЛЕРА НА ВИБОРАХ ДО ПРОФСПІЛОК.

На виборах до спілки металістів в Золінгені, в Німеччині, ліва (революційна) меншість завдяки повній поразки прихильникам Брандлера (виключений з компартії за угодовство), що вважали Золінген за центр свого впливу і мали підтримку денких провідних професійних робітників.

За неповними відомостями, ліва меншість дістала 411 мандатів у 42-ох районах Золінгену. Прихильники Брандлера не дістали жадного мандату, хоч виступали в усіх 42-ох районах з власними списками, які підтримували соціал-демократи всюди.

Збори спілки фабричних робітників, що відбувалися в 4-ох районах Берліну, заявили гострий протест проти передбачуваного виключення діячів лівої меншости.

ДИКТАТУРА ЧЕСЬКОЇ БУРЖУАЗІЇ НА ЗАКАРПАТТІ.

Чеська влада запровадила на Закарпатській Україні закон з 1864 року за часів найчорнішої реакції австро-угорської монархії.

10-го січня ц. р. відбулося в Ужгороді відкриття й перше засідання так званого краєвого представництва. Ці представництва заведено взагалі по цілій Чехословащині на основі нового поліційного закону, який зветься “адміністративна реформа”. Реакційність цього закону може засвідчити хоч би той факт, що поодинокі пункти, особливо де говориться про громадянські вільності, є ще реакційніші за габсбурзький патент із 1894 р. себ-то законодавство з доби найчорнішої реакції в австро-угорській монархії, т. зв. бабіської доби.

Вибори до цього славного представництва відбулися 2-го грудня м. р. Вони були такі скандальні, особливо на Закарпатті, що навіть народні соціалісти, які й у програмі не ховають свого патріотизму та відданости республіці, подали в парламенті запитання до міністра внутрішніх справ з приводу передвиробної діяльності закарпатського губернатора-Розсипала. А вишло так, що Розсипал не тільки влаштував собі перед виборами офіційний контрольний об'єкт по Закарпатті, щоб підготувати виборну перемогу поміщицької (т. зв. аграрній) партії, а й скликав до Ужгороду офіційний з'їзд адміністративного апарату (нотарів і округних начальників) і на з'їзді сам у прилюдній промові вимагав від зібраних урядовців, щоб кожний забезпечив у своїм окрузі перемогу аграрній партії, заявивши до того, що той, хто не зможе, або не схоче цього доручення виконати, може розпрощатися з державною службою. Міністер не призначив у цій справі слідства, а дав за два дні усну відповідь у парламенті, заявивши, що мав нагоду перегоріти з Розсипалем, якуп заперечив обвинувачення. Отже, він, міністер, ліквідує цю справу, бо не має ніякої причини не вірити панові Розсипалеві.

Не вважаючи на весь адміністративний терор, а також той факт, що Компартія Чехословащини переживає тепер важку внутрішню кризу, стоїть перед з'їздом і провадить у своїх лавах дискусію та як найгострішу самокритику, вона проте дістала в цілому краї 800,000 голосів, а на Закарпатті — 50,000. На Закарпатті має партія двох депутатів у краєвому представництві.

Нововибране краєве представництво має завдання рівночасно закріпити й замаскувати терор буржуазії. Воно складається з 18 членів, 12 їх є виборні, а 6 призначені від влади. Отже, таким чином, влада має вже наперед певну більшість. До компетенції представництва належать тільки Другорядні господарчі справи, до того, всі постанови будують сили тільки після того, як їх затвердить влада. За голову краєвого представництва є краєвий президент, якого також признає влада (тепер президентом той самий знаменитий Розсипал).

Помідали також про те, як замкнути рота комуністичним депутатам. Для цього заведено такий порядок: 1) кожну пропозицію з мотивами мусять подати до президії не пізніше, як за 3 дні перед засіданням, і залежно від того, чи визнають її за відповідну, чи ні, її обмірковують чи не обмірковують на нараді пленуму представництва; 2) президент має необмежене й безконтрольне право розпоряджатися мандатами — має право позбавити депутата мандату, якщо на його, президента, думку діяльність даного депутата є шкідлива.

Таке представництво після 10 років дістала Закарпатська Україна, замість застереженої в мирових договорах найширшої автономії з власним законодавчим парламентом.

Складає так, що відкриття цього представництва припало на першу половину січня, а саме: на 10 січня. Наколи-б були з цією парадією це два дні почекали й призначили її на 12 січня, то вона відбулася б як урочистий 10-ти роковинний ювілей Закарпатської України чеськими й італійськими генералами.

Закінчилась ця комедія тим, що ухвалили більшістю голосів збиратися 6 разів на рік. І так тепер буде адміністративний апарат іще нахвилює тероризувати суспільне й політичне життя краю; краєве представництво це 6 раз на рік затвердить, а буржуазія писатиме в своїх листках, що народ через посередництво вибраних депутатів ухвалює політику влади.

Губровий.

Товариші! Відновляйте передплату на “Українські Робітничі Вісті”!

РІЖНІ ВІСТІ

ВІШАНУВАННЯ 60-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ КРУПСЬКОЇ.

З ініціативи Інститута Леніна та Наркомосу в Москві на відзнаку 60-літнього ювілею Н. К. Крупської (27. лютого 1929 р.) ухвалено видати збірку спогадів і статтів т. Крупської про Леніна. Збірка складатиметься з 4-ох частин. Перша частина охопить період до другої еміграції, друга частина — до повороту в Росію, третя — період 17 — 24 року, і четверта частина — статті т. Крупської, де викладається погляд Леніна на окремі питання культурного будівництва, народної освіти то-що.

Буде видано також збірка з вибраними статтями Надії Костянтинівни про питання народної освіти та популярна брошура про її діяльність. З преси будуть подані статті, що освітлюватимуть суспільну й

політичну діяльність Н. К. В Музеї Революції буде організовано виставу, що охоплює партійно-педагогічну діяльність Н. К. та її спільну роботу з Леніном.

БАРТЕЛЬ ОБОРОНЯЄ ЧЕХОВИЧА.

Від імені соймової “лівої польської партії соціалістів”, “Визволення” та селянської партії Возницький запропонував притягти до відповідальности міністра фінансів Чеховича за те, що він переніс на 500 мільйонів злотих 1927 — 1928 бюджетного року.

Прем'єр Бартель заявив, що Чехович ділав за згодою міністрів. Крім того, Бартель сказав, що пропозиція лівиці може викликати в Польщі й закордоном шкідливі для польських фінансів коментарі.

ВСЯЧИНА

ЗАМІНА ГОЛОВИ.

Наука природознавства та медицини дійшла вже до такого розвитку, що пересаджування якогось органу з одної тварини на другу має вже досить широке приміненя. Вистарчили згадати хочби про пересаджування жезел мали на місце викривлених, ослаблених жезел людини при так званих відомодолжуванні. Останніми часами доходить учені вже до того, що потраплять свіжо відтяти голови одних звіряч природисти до туловища інших тварин. Правда, покищо це робиться з кількох розвиненими тваринами, як комах та др.

Найважливішим старанням оператора при пересаджуванні голови є не допустити до великих страг крові, бо тоді дуже трудно приростає голова до туловища. Щоб ця операція вдалася, мусять вона відбуватися при штучнім усуянюванні “нащепів” (на жаргоні).

При цих дослідах помічені дуже цікаві явища. Виявилось, наприклад, що голова однієї овечки, яка була однією з двох, що колись добре приросли, тоді помічено, що колишня самка з мужькою головою прибрала до себе прикмети самця: робиться відважною, зачіпляє і т. д., а знову бувають самці з жіночою головою набувають жіночості, та назбирають, зовсім подібно, як овечка, поживу для будучого розплоду.

Дуже цікаві є спостереження над звірятами ріжних родів, у яких виміняно голову. І тут також нова голова приносить з собою свої прикмети та звички. Так наприклад, мавпий хвущ, що дістав голову гнійного жука, вже не хоче літати та сидати на листках дерев, а лізе собі в гній, яким і живиться. А знову, жук-гнійник з новою головою хвуща не любить гною, їсть собі листки та все, хоче на дереві сидати, хоч його ніяки до того не нащеплювали.

Вони починають шукати також іншої любові: наприклад, хвущ з головою

жука зовсім не звертає уваги на хвущу, але старіється спаруватися з самкою гнійного жука та лізе за нею у гній, одначе шоста не має, бо самка перевертає його, не хоче любити.

ГАРАКІРІ.

Гаракірі, це японський страшний і для Європейців надзвичайний спосіб покінення життя самогубства. Звичайно, що Японці, котрий перебув на студіях в Європі, вибере завжди кулаку, коли вже напасився на своє життя. Але праворівний Японець уриває тільки той спосіб за відпавляючий його чести. Гаракірі, це старий японський звичай, який для японської шляхти був присяганням з ріжними торжественними церемоніями. Коли злощиним інших японських клас просто відрубаву голову, то шляхти, яку там звать “самурак” мусяли кинути життя через “гаракірі”. З початку таке церемонію улажували в святині, але після перенесення її на публічні місця.

В такім випадку розтелювано м'ясо на землі і обводило це місце великим полотном, щоб всеякати не відкрити цієї чинности перед публікою. Тоді “кайшаку”, спеціально для цього делегований почесний урядовець, подавав засудженому меч на відпавляючі посудині. Засуджений обняв собі тоді меч у ліній бік довшої часті чирева, а тоді перетяг його на право, на ліво й опісля до горі. В тій самій хвилині “кайшаку” відрубаву йому голову. Але з часом “гаракірі” стало чистою формальністю, бо звичайно відрубку м'яса засудженому голови ще заки на уснім зачати свою білісну операцію. Тому після цього подавно засуджені вже тільки дереляльні меч. Падіє “гаракірі” самовбивств не смів видобути з себе ні одного стону, бо не годилося з ганьбою. Гаракірі, це була повна мука, ніяк смерть. І поповнювали ще не давно, японці помер останній мікато (цар) японський на знак жалоби.

На землях Західної України.

ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Дня 14. лютого зачався перед військовим судом в Познані карний процес проти трох жовірів-українців: А. Шкодеюка, Попюка і П. Оперука, сеяні із ковського повіту за злочин державної зради, які допуститися мали тим, що в них найдено примірники “Українського Революціонера”.

Дня 18. лютого зачався у Львові карна розправа проти 22-ох сеяні з Гребенного, між ними 9 жінок, обвинувачених за публічне насильство. Перед кількома місяцями, як відомо, село Гребенне було тереном кривавої масакри сеяні. Поліція положила кількох трупом. Після масових арештувань денких сеяні звільнено, а тих 22-ох поставлено перед суд. Того самого дня станули перед судом сеяні із тернопільського повіту, яким закидують комуністичну агітацію. З огляду на те, що денкі свідки із-за комунікаційних перешкод не явилися на розправу, обидві розправи відročено на пізніше.

Дня 4. березня мала початися перед судом просяглись у Львові дальша розправа проти Е. Скицького і Штокаля, яких видлучено з дорозового суду за напад на пошту у Львові і передано звичайному поступованню.

Дня 11. березня мала початися у Львові розправа проти К. Огородника, Ю. Гошовського

ПЕРЕД НОВОЮ ЕЛЕМЕНТАРНОЮ КАТАСТРОФОЮ.

Наближається весна, по так гострій зимі і великих сніжних опадах віще, що західно-українські землі можуть стати знову тереном великого елементарного нещастя у виді повені. Коли рушуть води з гір, ріки знову виступлять з берегів і можуть нанести ще більше лиха, як минулого року. По останній повені уряд нічого не зробив, щоби річища урегулювати, крім цього далі винищено багато лісів, так що катастрофа, котра є дуже можливою, може спричинити багато шкоди.

КОНГРЕС РАДИКАЛЬНОЇ ПАРТІЇ.

В днях 2. і 3. лютого відбувся у Львові 31-ий з ряду конгресу української соціалістичної радикальної партії. Учасників було 244 осіб, з того 11 робітників. Решта сеяні — багато куркулів — адвокати й інші інтелігентські професії. Конгрес пройшов м'яво, чого доказом безмістовна дискусія. Поручено між иншим також справу інтервенції проти Радніської України, всего двома трома словами, в так несерйозний спосіб, що самі делегати не вірили в це, що українські радикали є проти інтервенції. Поручено теж справу професійних організацій, але самостійних і накиненося на ті українські соціалістичні партії, котрі стоять на становищі односторонніх професійних союзів. Впалі теж слова докору під адресою управи, яка виявила по виборах мало рухливости.

ЩО БУДЕ З ЗАСУДЖЕННЯМ НА СМЕРТЬ ВЕРБИЦЬКИМ.

Як відомо львівський суд присяглих засудив студента Я. Вербицького на кару смерти через повиснення. Присуд львівського суду зробив привноблююче враження, бо цілий хід справи виказав, що нема найменших доказів на те, аби куратор Собинський вправ з рук Вербицького. Оборонці зголосили зажалення неважкости і сподіялись, що апеляційний суд у Варшаві вдруге відкине львівський присуд, а прийматиме змінити смертну кару на визинцію. Вербицький перебуває далі у львівській в'язниці.

Вербицького й засуджено вже на кару смерти другий раз за ту саму справу.

ЖИТТЯ І ВЧЕННЯ ДАРВИНА.

(Продовження.)

Після цього хлопоту треба було погратися. Гратись спочатку з Катею, потім з сусідніми дітьми, після обіду знову з Катею.

Та зараз Катя вже стомилася, пішла в ідаліно, лягла в крісло і стомлено й тихо стежить за готуванням служників до вечірного чаю.

А Чарас в саду один. На чай ще не кличуть, бо батько не закінчив прийому. А в кімнату йти не хочеться. Хоч і значні сьогоднішні успіхи, а треба ще що-небудь зробити. Що-б його це зробити?

Похилый промінь пекучого, вечірного серпеневого сонця якось зразу позолотив червоної груші й жовтувато-червоної яблука на струнких рівновіжних рядках дерев. Хлопчик відійшов до яблуні, потрусив її, і зразу дощем поспіналась стігла яблука й м'яко загупали на зеленій густий килим підстриженої, низької трави. З'їв одне, два яблука — всіх не з'їси. Їх було на траві багато. Знову нічого робити. Знову потрусив що-ж, потім іншу яблуню, потім грушу.

Дрібні, глуховаті, чіткі звуки гупання овочів подобались хлопчикові.

Знову поспіналась на землю, гулко вдарились, стігла яблука.

Трава під деревами почала вже густо жовтіти під упалими овочами. Хлопчик на хвилину замислився — пригадав, що батько суворо заборонив зривати овочі й трусити дерева. Знову повеселів, іще лютише почав трусити одне за одним — яблуні й груші. Потім почав поспішно, швидко збирати і складати овочі в середній фруктовій алейі в невеликій заглибленні на купу. Оглянувся, нема нікого.

Густе листя дерев зовсім заховувало від нього дядька Джоса, що тихо й тихо спостерігав за ним.

Хлопчик тоді швидко побіг рішаною стькою через сад до будинку й з усіх сил став кричати: “зłodі! зłodі!” Стрілю пробіг по всіх кімнатах і з жадом, заклопотано, задихавшись, скоромовкою сказав усім, що в сад забралися якісь люди, нарвали овочів і хотять їх забрати. Потрібно негайно всім йти в сад. Батько вже скінчив прийом, домашні сходились в ідаліно. Але хлопчик, дуже схвилюваний, настирливо й вперто вимагав, щоб всі, як один, негайно йшли; потрібно запобігти великому лихові. Усі вийшли в сад, а на чолі загону безстрашній, хоробрий і проникливий Чарас.

Всі подивились спочатку на велику купу нарваних овочів, потім на дядька Джоса, що хитро підморгував очима, і мати схопила на руки й почала гаряче цілувати маленькому лихові. Чарас і не чув громового реготу всіх присутніх. Його цілують звичайно-ж за його хоробрість, сміються з радости, що так чудесно визволилися від нападу зłodів. А визволив всіх від цієї великої небезпеки саме він, маленький Чарас. Який рідкий, цікавий і щасливий день випав сьогодні!

Чарасові одначе мало було уваги й визнання заслуг з боку присутніх. Він любив і покомандувати і навіть показати свою владу. Він це й зробив при нагоді.

У нього з Катею було улюблене цуценя — чорне, патлате, незграбне і втішне. Він приривав його у сусіднього хлопчика в обмін за декількі перламутрових гудзиків, погнутий, бляшаний годинник без стрілок і бурштиново-жовтий, прозорий з зеленуватими жилами жіночий гребінець з поломаними зубцями.

Ціна була не мала, тай цуценя було дуже гарне. Воно було тихе, жалюгідне й слухняне. Воно швидко звикло до своїх нових власників, Чараса і Каті. Вони його пестили, давали ріжні смачні речі. Цуценя швидко звиклося з новим становищем, почало не соромлячись їсти все, що давали, крім цукерок і шоколаду. Це трохи вразило Чараса, та він все-ж не гнівався за це на свого годівця. Головним власником і господарем цуценят був, звичайно, Чарас. Це тільки Каті дозволялося погратися з ним і то обов'язково в присутності Чараса. Всім иншим — батькові, матері, иншим братам і сестрам приступ до цуценят був абсолютно закритий. Особливо лютував Чарас, коли хто-небудь із старших намагався погодувати собаку, навіть Каті це не завжди дозволялося.

Цуценя міцно прив'язалося до свого молодого господаря й тільки його одного посправлялому й визнавало.

Ранком, швидко одягнувшись, Чарас у першу чергу йшов до свого годівця. Спочатку погодує, а потім почне навчати ріжним штукам

і витівкам. Одно наближення господаря уже викликало радісне сквачання й видиму прихильність товариша. Чарас став єдиним, визаним і щасливим власником цієї живої і втішної забавки.

Раз, уранці, виконавши уже всю програму з цуценям, Чарас виявив видимі ознаки нудги. Дуже вже зрозуміле й покірне було цуценя, воно швидко й не спречаючись виконувало всі вимоги господаря. Хлопчиків ця покірність трохи набридла. Він зідхнув, оглянувся, нікого надворі немає. Катя десь на кухні. Ще раз примусив цуценя стати на задні лапки, але не дочекавшись кінця цього нумера, швидко вдарило кулачком цуценя по голові і в додаток дуже вдарив ногою. Цуценя люто засквачало від болю й здивування. Хлопчик затремтів, голос товариша був новий, чужий і ще ближчий. Біль і кривда дорогого товариша були очевидячки дуже великі. Хлопчик не витримав напруження й прожогом побіг у кімнату, а зразу долітало жалібно й тужливе сквачання побитого.

Він притавився в кутку дитячої кімнати і злякано прислухувався до затихаючих переривистих скарг свого побитого годівця. Все своє життя Дарвін не міг забути цієї своєї кривди і не міг знайти їй виправдання. Він так і признався у своїй автобіографії, що цуценя він любив для того, щоб показати свою владу. Правда, Дарвін розважав себе тим, що він привив цуценя не дуже боляче, бо голосити воно швидко перестало. Та владу свою він все-ж таки показав.

(Далі буде.)

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви за в ждн дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і ин.

У НАС Є:

- Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драматургів;
- Найновіші журнали з Радніської України;
- Ріжні ноты для хорів і сольних співаків;
- Ріжні музичні інструменти;
- Перуки, мальовидла, все потрібне для драматургів;
- Грамофонні рекорди й грамофони.

ЖАДАЙТЕ нашого каталога. Разом з книгарнею міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всім поряд, ви коуче ріжні припоучення, переписує гроші до старого краю, вибірає афідейніти, продає шифарти. Обслуга ТОЧНА І ДЕШЕВА. Може те самі перекопати.

Письміть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

або

INFORMATION & FINANCIAL BUREAU
550 Selkirk Ave., Winnipeg.

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

"ДОБРОБУТ" В КАНАДІ.

Форд Сіті, Онт.

Як читачам відомо, Форд Сіті і Віндзор, що граничать з собою, є міста індустріальні.

Фабрики самоходів "Форд", "Дженерал моторс" і "Крайслер", фабрика залізних мостів, фабрики вікон, фанери, солоння, бровари, фабрика горілки і багато інших.

Читачі й подумують: — тож то там і роботи багато... Так. Роботи багато.

Робітникам в тих фабриках ніт заливає очі, а руки омивають.

У Форда на добу працюють від 12 до 13 годин. В фандрах від 10 до 12 годин. При роботі капіталістичні гончі робітника гонять, що й поту а чола не годен відтерти.

Мовляв: "Ти маєш працювати кожну хвилину". Значить, через 14 годин ти миттєво відкинути не дають, бо зарплата дають "факор".

Колі одних замочують надмірною працею, тисять інших вистокє коло фабрик, зєбраючи праці.

Безробіття велике. Тисячі голодних по пів року й більше сидять без роботи, а на зміну їм надіються.

Дійшло до того, що роботу купують, оплачують за неї по 50 доларів і більше за те, щоб пани були ласкаві дати працю.

Наколи дехто купить вже роботу, тоді став справжнім невільником, мієтрів-босів та фабричанів. Зістає рабом так довго, як довго працює у фабриці, і поза фабрикою. Мусить мешкати під надзором боса в тій домі, де йому вказє бос. Оскільки ємів би мешкати там, де сам хоче, тратить роботу.

Значить "Канада фірі конітри".

Безробітним вільно гинути а голоду, вільно по кільсацяті місяців шукати за роботою, вільно голдувати їм і їхнім родинам, босам вільно змушувати робітників працювати по 14 годин на добу, вільно їм брати гроші за прийняття до роботи, вільно розсадувати, де має робітник мешкати і т. ін.

Робітники зносять все терпеливо, мабуть вірять, що "хто терпів, той спасен". Та чим більше терпеливо зносили голод та надмірну працю, тим скорше дістається до "царства небесного".

Замість подумати над тим, як би врятувати а неволі капіталу та послати вилекувачів до "царства небесного", робітники гнуть спину перед наймитами вилекувачів та дрокать, щоб не втратити в пана ласки.

Про організації так і негадувати-б як тим що роблять,

так і безробітним, бо організація "хліба не дасть".

Все-ж таки треба вірити, що всі вони думки свої змінять. Замість аневіри, смутку, понурости, буде можна нездоного опитати а їх очей несправність й бажання боротьби, а тоді опітньо й зорганізовано розрахують а своїми гнобителями. А час той вже наближається.

Краща смерть, у боротьбі за визволення, чим смерть голод на покійного раба.

Безробітний.

ОТАК І ЖИЮТЬ ЗАЛІЗНО-ДОРОЖНИКИ.

Вера, Саск.

На сторінках "У.Р.В." ч. 16. був поміщений допис "3 життя залізничників". У тому дописі тов. Шкурган не вповні опітнів нам-де порушені питання а життя залізничників. Перш за все тов. Шкурган жалеться, що залізничники мало пишуть про своє життя й умовини праці. Безперечно, це є правда, що рідко трапляються дописи зі секцій, але й на те є певні причини, чому воно так. Ті причини сповільню обмін дописувач.

Я, як залізничний робітник, знаю, що саме стримує нас частіше писати до "Українських Робітничих Вістей". В нас же є звичай на кожній секції такі робітники, що читають "У.Р.В." й чимало між ними є ще й таких, що могли-б і справно опісати оге ациденте життя й працю залізничників робітників, але не пишуть і вони по відомій причині, щоб не зробити боса своїм ворогом. Звісно, формали здорово не люблять тих, що пишуть, а то це й сідкуючи за ними. Правда, є й формали, що також читають робітничу пресу, а навіть і пишуть до неї. А й вони не осмілюються писати про все те, що робиться, бо-ж відомо, що на залізній дорозі один одного пильнує й тому багато дещо не подіється до преси. Та багато формали є ще таких, що налягають на робітників, на падають на них й вимагають а-часта такого, чого й ніхто від них не жадає.

Щодо необхідних потреб для життя залізничників, як ліпших хат та здоровної води, можна було-б добитися цього від компанії, так на це треба більшого обєднання поміж самими робітниками, більшого зрозуміння справи. Біда тільки в тому, що ми все натрапляємо на розбійності й поріжкєння між собою. Хоч ми всі робітники, на жаль, нас і тут привчили вже ділитися на форма-

ції робітників, щоб тільки розбити обєднаність працюючих й заставити одні одних використовувати для капіталу.

В давній час робітники діляться на два табори. Одні створили звичаю Канадійського Братства Залізничних Робітників й хочуть повести боротьбу за поліпшення умовин праці другі вперто тримаються старої звичаю й ворогують а першими. А в цього й зорєстають компанії. От вже є розпорядження компанії, що від її клітві ц. р. не будуть давати секційним робітникам більше вільних пасажійних діш, хліба, що хтось захворів. А час би вже залізничним робітникам зрозуміти значіння й силу нової звичаю, негайно її скріпити, поставити на дорозі ноги й а допомогою тієї звичаю енергійно домагаються через своїх представників поліпшення умовин праці залізничних робітників.

Залізничник.

ВАЖКО ПРАЦЮЄМО У МАЙНАХ.

Бінфейт, Саск.

Минулої осені рішився а поїхати до майні, щоб прохрочувати себе й рідно. Приїхав до Бінфейт, Саск. Тут єрїнувся а деякими товаришами й став їх розпитувати про майні та працю. Й почув від них, що майновласники старших робітників не приймають до роботи, а тим, що вже працюють, зменшили а значно заробітну плату.

Я старий майнер, робив 3 роки в одній майні, чому-ж би мені не давали роботи — подумав а собі й пішов до одної майні, де я робив попередно, питати за роботою. Майновласник не прийняв мене зарад до роботи. Вернув я у місто без нічого, міркуючи, почекаати не пару діш й потім поїхати назад до дому. Чекав два діш. З тією-ж бідою дістав я роботу в одній майні. Прийшов я до бонк таузу й став розглядати по всім-угоддам. Приміщення тісне, брудне. Ліжка попереході, одне понад одним. Горю поїд стєло натигнутий дріт, заложений мокрими панчомами й оджєжко. Одні сунуть своє шмаття, другі кладуться спати в тому самому платті, що й задігують, ідучи у майні.

Кольє платили в тутешніх майнах по 75 — 85 центів від тони вугілля, зарад платять 46 — 55 центів. З того треба заплатити харчування й всі інші роходи. Чимало є й таких, що ледве вєспять заробити на їду для себе. Всі працюють 12 — 14 годин денно. Бувають і випадки каїтїтї, та до них вже майнери-привички й мало звертають на це заввагу. Майновласники теж у таких випадках, щоб не платити відшкодування, всю вину складають на самого фєкаліченєго, поточєного робітника. Трапляється, що кавалок вугілля вдарить в око й робітник дістає більмо. Лікується отакій робітник по усіхких лікарях і шпиталях, так нічо не помагає. Жадає робітник від компанії відшкодування за втрачені чи покєлічені зору, майновласники лєдро погоджуються дати борт за той час, коли такій то майнер не працює.

От вєдрєво забіло в майні єдного робітника. Про цей випадок мало хто знає. Мовчать майновласники, не згадують і майнери. У тій майні працює брат вбитого майнера. Жінка отого майнера піше раз-у-раз до брата, щоб робив щось з тією компанією, бо досі ні єдного процента компанія не виплатила посмертного ріді, а то й навіть не виплатила компанія тієї єсєчної платі, що належала є покойному за подєсну важку працю. Майновласники каїтїтї, що тією платять, що й

були довані убитому майнеру за працю, сплатили кошта похорону покойного. Про те, що там у старому краю у голоді пропадає жінка й діти вбитого у майні батька, майновласникима байдуже. Почувши про такий випадок а вбитим майнером, пішов я до його брата. Я розпитував його, як воно було й порадиш йому, що має робити. Він прохав мене, щоб а допоміг йому в тій справі. Я зрозумів це. Другого дня прийшов до мене мєдєдєр майні й сказав, що за ту пораду, яку я дав братові вбитого майнера, мені належить "факор".

— За що? цитую його.

— Ти не маєш права ходити по шєках і бунтувати хлєпів. За таке діло ти можеш сидіти в тюрмі а хочеш, щоб ти такого більше не робив. Кольє-ж ще раз зробив таке діло, а віддам тебе в руки поліції. Ти мусиш бути більш обачним...

Отак то у нас в майнах живється. Виконуємо якнайкращу роботу за найменшу заробітну плату. Спати мусимо в такому приміщенні, що й обернутися немає де, наїкоміте бєрєдє, а їсти дають те, що самі хочуть. Й час вже, щоб майнери подумали самі за себе й не ходили одиємом, як ті вівці від стада, а бєрєдє обєднали за оборону власних інтерєсє. Треба читати свою робітничу пресу й бути члєном робітничих організацій, а тоді лєдно й визисковий прийде скорше конєць.

Ставайте члєнами ТУРФ, Тім Р.З.Т., читайте "У.Р.В.", "Фармерське Життя", "Робітничу", а ваші діти "Світ Молоді".

Майнер.

3 ГОТЕЛІВ І РЕСТОРАНІВ.

Монреал, Кве.

Готель, в якому а працюю, належить до найбільших готєлів міста Монреалу. Працює в ньому 500 робітників і робітниць. Юній своїй не маємо. Працюємо, не покладаючи рук, по 14 годин кожного дня. Обєднуємо багатих панів, бо робітники єди не заходять. За місяць тяжкої праці, докорів і лайки а боку панівачів і хазяїна дістаємо по \$50.00, а дєсторі робітники тільки по \$35.00.

Недавно прийшов до готєлю агент одної асєкураційної компанії і, порозумівшись з босом, скликав мїтїнг та став аргументувати робітникам, щоб забезпечили себе в цій буржуазній компанії. Сам готєльєві бос виступив на цьому мїтїнгу а довєсною промовою, яку закінчив на-пів погрозою, на-пів закликком, що ми, як робітники його готєлю, мусимо заасєкураватися. Тоді й йому сказав, що ми українські робітники маємо своє Робітничє Запозомєгоє Товариство й до інших запозомєгових організацій ми не хочемо записуватися.

Бос довго це прижаждалов цю асєкураційну компанію, вичисляв, як забезпечення вона дає своїм члєнам, то що.

Та забезпечення тої компанії далеко не може зрівнятися зі забезпеченням Р.З.Т., де ми дістаємо матеріальну й моральну поміч. Тому нашим обовязком є належати до Р.З.Т.

М. Ронко.

ЗАНЕДБУЮТЬ ПРАЦЮ.

Лєтбридж, Ала.

Останніми часами праця в наших організаціях підупала майже в кожній ділянці. Причиною підупаду праці є непорозуміння між члєнами, які тормозять організацію й відбивають у члєнів охоту до праці. Непорозуміння повстали тому, що деякі наші члєни не вєзбужаєє не свого паршивенького "я" й на кожному кроці вїдєдять а ним, а деякі знову роблять тільки те і в тих організаціях, які зарад дають їм яку-небудь користь. Ті-останні відсунулиє від освітньої праці й своїм поведєнням показують, що їм не цікавить ТУРФ, Д.А. тільки Р.З.Т. й коопєратива.

Це хоробливе явище треба поборювати, бо без клєсової єдності самими коопєративами та запозомєговими організаціями життя свого не поправимо.

Спільні читання розбилиє у нас тому, що члєни не приходили на них. На свято п'ятої річннїєї смерті Лєніна багато члєнів наших не пришло також. Все це свідчить, що члєни наші не доцїнюють значіння освітньої праці, а тому й заведують її, чим роблять для організації й для себе велике зло.

П. П.

КАЛІЦТВА В ЛІСОВИХ РОБОТАХ.

Форт Френєс, Онт.

Поблизу містєчка Форт Френєсє знаходяться широкі прєсторєї лєсів, в яких кожної зими працює багато робітників. Працюють тут робітники ріжних національностей, але найбільше ємігранти а середнійєї Європи. Власники тих лєсів — роботодавці, користуючись великим безробіттям, яке є майже будєнным явищем у Канаді, дають робітникам дуже мізерну заробітну плату. Робітничу зору єє з'організованоє як по інших місцях, тому приєвєлено працювати за те, що дають пани. Крім цього, роботодавці вимагають від своїх робітничєв рабів єє й великої продуктивності.

Робітники, будучи не зорганізованими мусять користися, а навіть денки не євідомі, хочаби придобували своїм босам, працюючи не більше зорбити, як від них вимагають. Значить "вїтують" одні одних на користь босам, а собі на шкоду. Бо а таких саме причин трапляються в лісових роботах ріжного роду каїтїтє.

Покаліченєв привозять до найбільших шпиталів у Форт Френєсє. В шпиталях як звичайно: одні вилікуються і вертаються назад до роботи, а інші кїдують тут своє ужалєнє життя — умирають. Оттакі зарібки лісових робітників. Працюють тяжко й довгі години, перемерзають, сплять в брудних кемпах, де воздух просто вбивачий. Лісові робітники своєю тяжкою працею приносять панам великі зиски, а для себе каліцтва та втрату здоров'я, а навіть і життя.

Вихід а такого положєння є одні: лісовим робітникам треба організуватися в своїй деревній звичаю, при допомозі яких можливі вибороти більшу платню й кращі умовини праці, як це зробили робітники пару років тому коло Порт-Артура. А щоб цього доконати, треба робітникам освідомлятися, треба, щоб кожний робітник читав свою робітничу пресу, якоє є "Українські Робітничі Вісті" на українській, а "Воркер" на англійській мовах. Бо лише ці одні-одні газети єстять за робітників і боронять їхні інтерєси.

С. П.

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.

Сімко, Онт.

Пішу про нашу товариську забаву а танцями, яка відбулася дня 8. лютого ц. р. в домі тов. Степана Гуцула. Це вже друга забава відбулася в нас цього року, але ніхто нічого про них не написав до прєси. Отже й пішу хоч про одну.

Забаву відбулася а досить добрим успіхом. Прийшло поважєє члєсо гостей і гарно забавляєє. В дванадцятій годині, підчас перекуски, виступив тов. Т. Гуцул і вголосив маленьку промову. Опісля тов. Ф. Годловський промовляв в англійській мові. Він пояснив, хто устроїв забаву і на яку ціль їде приїхд а неї, а також чим є для робітників Р.З.Т.

Тільки але, що не всі члєни і члєнкині взяли участь у цій забаві. Так, товариші і товаришкєни, не повинні бути. Коли ми устроїмо якусь підприємство, то стараймоє, щоб ми всі були на ньому.

Осєдєць.

ВЕЛИКА ФІЛЬМОВА ТРАГЕДІЯ!

В ПЯТНИЦЮ 22. І СУБОТУ 23. БЕРЕЗНЯ В УКР. РОБІТНИЧОМУ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

показуватиметься

ВЕЛИКА ФІЛЬМОВА ТРАГЕДІЯ п. н.

БАТЬКО.

В фільмі "БАТЬКО" виступає славний на цілій світі німецький артист Еміль Янінгс, що вважається одним з найбільших кіно-мистців світа.

Фільма "БАТЬКО", це історія одної родини, представлена надзвичайно вірно. Трагедія батька, що поневоли попав в тяжкі умовини і відірвався від своєї родини, виведена так докладно, що глядач просто не вірить, що це не правдива життєва картина.

Можна бачити чимало фільм, що справляють навіть сильне вражіння, але згодом вони забуваються. Однає така фільма, як "БАТЬКО", забути не можна ніколи.

Товариші і товаришкєни! Постарайтеся побачити фільму "БАТЬКО", а ніколи не пожадуєте. Перекажуйте одні одним про неї, а запевняємо вас, що будете задоволені. Бо досі не багато випродуковано таких сильних і близьких життєвій правді фільм, як трагедія "БАТЬКО".

В ПЯТНИЦЮ, 22. БЕРЕЗНЯ ФІЛЬМА ПОЧНЕ ПОКАЗУВАТИСЯ ВІД ГОДИНИ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

В СУБОТУ, 23. БЕРЕЗНЯ ПЕРША ВИСТАВА ПОЧИНАЄТЬСЯ В ГОД. 7-ї ВЕЧЕРОМ, ДРУГА В ГОД. 9-ї.

Павз нема! В У. Р. Д. працює вже дві кіно-машини!

ЦІНИ ВСТУПУ: ДЛЯ ДОРОСЛИХ 25 Ц., ДЛЯ ДІТЕЙ 15.

БЕРЕЗНЕВА КАМПАНІЯ ДОПОМОГИ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКІЙ ПРЕСІ В ЕДМОНТОНІ.

Українські робітничі організації, що гуртуються при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні, ухвалили повести енергійну двотижневу кампанію допомоги своїй прєсі в березні і склали такий план її перевєдєння:

В СУБОТУ, 23. БЕРЕЗНЯ, в годині 8.15 вечєром, відбудеться в салі УРД драма на чотирі дії, П. Ківшенка п. н. "БЕЗТАЧЕНКО".

В НЕДІЛЮ, 24. БЕРЕЗНЯ, в годині 8.30 вечєром, відбудеться в салі УРД КОНЦЕРТ-СВЯТО ПРЄСИ.

В СУБОТУ, 30. БЕРЕЗНЯ, в годині 8.15 вечєром, відбудеться в салі УРД драма на три дії, М. Ірчана п. н. "БУНТАР".

В НЕДІЛЮ, 31. БЕРЕЗНЯ, в годині 8.30 вечєром, відбудеться в салі УРД КОНЦЕРТ-СВЯТО ПАРІЗЬКОЇ КОМУНИ.

Чистий приїхд а них чотирох підприємств призначєний на прєсовий фонд української робітничо-фармерської прєси.

Робітники й робітничкєни! Приходіть громадно на ці підприємства, чим спричєнієте до підєржки своєї прєси. Наша прєса, це наш вчитель, організатор, оборонець. Десятилітній ювілєй "Укр. Роб. Вістей", це десять великих кроків вперед, це десять тисяч передплатників "УРВ", які єсєтитисичною силою громлять темноту, одну з головних підвалин буржуазної системи. Тому ставайте передплатниками робітничої прєси! Ширіть її! Домагайте її!

БЕРЕЗНЕВА КАМПАНІЯ ДОПОМОГИ РОБ.-ФАРМ. ПРЕСІ В КЕЛГАРИ.

Українські робітничі організації, що гуртуються при Укр. Роб. Домі в Келгарі, створили спільний комітєт, ухвалили повести ударну двотижневу кампанію допомоги своїй прєсі в березні і склали такий план її перевєдєння:

В СУБОТУ ВЕЧЕРОМ, 23. БЕРЕЗНЯ, відбудеться в салі УРД драма на чотирі дії п. н. "ДВА СВІТИ".

В НЕДІЛЮ ВЕЧЕРОМ, 24. БЕРЕЗНЯ, відбудеться в салі УРД ЮВІЛЄЙНИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ "Українських Робітничих Вістей".

В СУБОТУ ВЕЧЕРОМ, 30. БЕРЕЗНЯ, відбудеться в салі УРД зворушачою драму на п'ять дії п. н. "ТИМНІ НУЖДІ".

В НЕДІЛЮ, 31. БЕРЕЗНЯ, відбудеться мїтїнг всіх відділів місних організацій.

Чистий приїхд а повнєщих підприємств призначєний на прєсовий фонд української робітничо-фармерської прєси.

Робітники й Робітничкєни! Приходіть громадно на ці підприємства, чим спричєнієте до підєржки своєї прєси. Наша прєса, це наш вчитель, організатор, оборонець. Десятилітній ювілєй "Укр. Роб. Вістей", це десять великих кроків вперед, це десять тисяч передплатників "УРВ", які єсєтитисичною силою громлять темноту, одну з головних підвалин буржуазної системи. Тому ставайте передплатниками робітничої прєси! Ширіть її! Домагайте її!

КОЛИ ЗМІНЮЄТЕ АДРЕСУ, ТО ВИПОВНІТЬ І ЗАШЛІТЬ ДО НАС ЦЮ НАРТКУ.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard and McGregor Sts. — Winnipeg, Man., Canada.

МОЯ СТАРА АДРЕСА:

Ім'я і назвєско

Булиця або почт. скринька

Мієсто і провінція

МОЯ НОВА АДРЕСА:

Ім'я і назвєско

Булиця або почт. скринька

Мієсто і провінція

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ "У. Р. В."!

В НЕДІЛЮ, 24-ГО БЕРЕЗНЯ 1929 РОКУ

відбудеться

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИКИЙ СВЯТОЧНИЙ

КОНЦЕРТ

З ПРИВОДУ ДЕСЯТИХ РОКОВИН ІСНУВАННЯ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ" І П'ЯТИХ ЖУРНАЛУ "РОБІТНИЦЯ".

З концертними точками виступить Перша Група Мандолінової Дівочої Орхєстри.

З ГОЛОВНИМ РЕФЕРАТОМ ВИСТУПИТЬ

ТОВ. М. ШАТУЛЬСЬНИЙ

Виступатимуть теж представники всіх українських робітничих організацій.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

МІТІНГ КОМСОМОЛУ.

Торонто, Онт.

На 27. січня н. р. український відділ Ліги Комуністичної Молоді скликав збори молоді. Прибуло чимало молодих товаришів і товаришок та симпатиків робітничих організацій. Голова зборів, вітучи присутніх, покликав промовців. Перший заговорив тов. П. К. про сьогочасне положення праці в Україні. Він сказав, що в Україні працюють в умовах голоду. Голова зборів, вітучи присутніх, покликав промовців. Перший заговорив тов. П. К. про сьогочасне положення праці в Україні. Він сказав, що в Україні працюють в умовах голоду.

Другий бесідник тов. Р. Б. обговорив питання комуністичного руху. У своїй промові він нагадав про історію визвольного руху українців, згадав визначніших діячів українського руху і тих, що поклали основи до створення Союзу Комуністичної Молоді, про Л. Біліна, К. Либиха та Р. Люкембурга. Закінчив доповідь, вступив в членів Ліги Комуністичної Молоді закінчив бесіду своєю промовою.

Останній промовець тов. І. В. переповнив про готування імперіалістів до війни проти Радянського Союзу, про наступ капіталу на класу працюючих і гонення комуністичного руху по всіх капіталістичних країнах і в Канаді. Тов. І. В. розповів про історію імперіалістичного, протирідницького політику Англії як в Європі, так і по колоніальних країнах в Азії, підготуванню збройний напад на С.Р.С.Р.

На прикінці своєї промови тов. І. В. вивав присутніх, щоб працювали над класовим освітленням молоді всіх національностей і організували її в комуністичні ряди робітничих організацій та спільно готували усе працюючу молодь до важкої боротьби з капіталом.

На записі зборів, щоб вислухати в членів Л.К.М., заохочували вступити до українського відділу Ліги Комуністичної Молоді в Торонто 8 нових членів. Відіванням "Інтернаціоналу" закінчено збори Л.К.М.

А. Олексів, секр. зборів.

ПОПАВ НА ВИРУОЧКИ.

Вардрей, Онт.

Якщо один робітник український працює на секції. Якщо раз спитав у отого товариша про праці, чи читав він газети. Відповідь його була, що жінка читає "Робітничу" і "У.Р.В.". А жінка якраз мешкала у той час в містечку близько Вінніпегу. Почувши про це, я дуже радий, що матиму товаришів, які мають зв'язок з робітничими організаціями. Та не довго я тинявся. За пару місяців приїхала його жінка. З часом я довідався від неї, що вона колись читала "Робітничу" і "У.Р.В.". Зараз вона не читає їх, бо пішла до католицької церкви, де вона працює на фабриці, де вона колись читала "Робітничу" і "У.Р.В.". Зараз вона не читає їх, бо пішла до католицької церкви, де вона працює на фабриці, де вона колись читала "Робітничу" і "У.Р.В."

ПОДАКИ

Гол. Зарядові РЗТ за допомогу в кількох хорих за відвідин.

Дякують Головному Зарядові Р.З.Т. і опікунам хорих за відвідини садинок товаришів і товаришок:

П. Ягнич з Віндзор, Онт., отримав \$2.00 запомоги.

В. Пономаренко з Ред Дір, Алта., отримав \$30.00 запомоги.

Д. Дімет з Торонто, Онт., отримав \$70.00 запомоги.

С. Мандрик з Тейлортон, Саск., отримав \$103.50 запомоги.

С. Мартинишин з Брукленд, Ман., отримав \$27.00 запомоги.

А. Котут Павел Рівер, Б. К., отримав \$15.00 запомоги.

Г. Сіуха з Футтале, Алта., отримав \$19.50 запомоги.

М. Перетяк з Домініон ч. 1, С. С., отримав \$30.00 запомоги.

С. Гуцула з Сімко, Онт., отримав \$12.00 запомоги.

А. Татарин з Віндзор, Онт., отримав \$21.00 запомоги.

М. Костинюк з Оттави, Онт., отримав \$32.25 запомоги.

Н. Малік з Норд Ріджамп, Саск., отримав \$21.00 запомоги.

Ю. Капелюх з Медісон, Гет. Алта., отримав \$56.00 запомоги.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

СЕРГІЙ БОНІФЕЦ, МАН.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

БРУКЛЕНД, МАН.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

МУС ДЖО, САСК.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

СУ СЕРГІЙ МЕРІ, ОНТ.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

ВЕНКУВЕР, Б. К.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

ЛЕТБРИЖ, ГАРДВІЛ І ОКО-ЛИЦЯ!

У часі від 15 березня до 31 березня в Летбридж будуть відбуватися такі підприємства в користь нашої робітничо-фермерської преси:

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Цим повідомляється членів і членкинь відділу Секції Молоді у Вінніпегу і всіх членів братніх організацій, що в нещодавній 24 березня, в годині 2-й пополуночі, в новій залі Укр. Роб. Дому відбувається.

ЗАБАВА В КОРИСТЬ ПРЕСИ.

Спеціально проситесь всіх членів Секції Молоді, як старших так і молодших прибути на цю першу свою забаву в цій році. Вступ на забаву за вільними датками й за річима на розгравку. Музика першокласна.

БУДУЙТЕ ЛІГУ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ!

Підтримуйте організацію відділу Л.К.М. Товаришка М. Гілберт зараз на очиненому об'язку.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

СЕРГІЙ БОНІФЕЦ, МАН.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

БРУКЛЕНД, МАН.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

МУС ДЖО, САСК.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

СУ СЕРГІЙ МЕРІ, ОНТ.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

ВЕНКУВЕР, Б. К.

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

ЛЕТБРИЖ, ГАРДВІЛ І ОКО-ЛИЦЯ!

У часі від 15 березня до 31 березня в Летбридж будуть відбуватися такі підприємства в користь нашої робітничо-фермерської преси:

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Цим повідомляється членів і членкинь відділу Секції Молоді у Вінніпегу і всіх членів братніх організацій, що в нещодавній 24 березня, в годині 2-й пополуночі, в новій залі Укр. Роб. Дому відбувається.

ЗАБАВА В КОРИСТЬ ПРЕСИ.

Спеціально проситесь всіх членів Секції Молоді, як старших так і молодших прибути на цю першу свою забаву в цій році. Вступ на забаву за вільними датками й за річима на розгравку. Музика першокласна.

БУДУЙТЕ ЛІГУ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ!

Підтримуйте організацію відділу Л.К.М. Товаришка М. Гілберт зараз на очиненому об'язку.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

НА ПРОДАЖ

Один повідомляється всіх членів і родичів відділу ТУРФДМ і РЗТ, що в нещодавній 24 березня, в 2-й годині пополуночі відбувся СПЕЦІАЛЬНИЙ МІТІНГ. Мітінг відбувся під числом 33 Арнольда стріт. Всі члени вчасно повину прийти на цей мітінг обов'язково, бо є важкі справи до вирішення. Комітет.

ДР. Ф. РИБАК

M.D., C.M., L.M.C.C.

ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
3 догодніно практикою в шпиталях Вінніпега, Шікаго в Монреалі. Операції виконує в шпиталях.

Офіс: — 594 SELKIRK AVE.
Телефон: — 55 323

Резиденція: — 562 ALFRED AVE.
Телефон: — 54 000
WINNIPEG, MAN., CANADA

НА ПРОДАЖ МІСЬКІ ЛОТИ В ТРАНКОНІ

Куди хто хоче купити лот, автомобіль або заасекуритися від вогню, хай згодиться до офісу DOMINION LUMBER & FUEL CO., LIMITED і поговорити в цій справі з А. К. Робертсоном.

ПОШУКУЮ

ПОШУКУЮ свого брата, Георгія Мельника. Він приїхав останні 4 днів з старого краю і хору його відшукає. Вістку, або інформацію прошу слати на адресу:

NICK MELNYK
631 MAIN STREET
FORT WILLIAM, ONT.

ПОШУКУЮ

ПОШУКУЮ свого брата Петра Кукула, з села Стрипів, повіт Городка, Галичина. 1909 року виїхав до Канади, де перебував довгий час в місті Порт Артур, Онт. Вістку про себе, або інформацію прошу слати на адресу:

M. KUKUL
913 Superior St.
West Fort William, Ont.

ПОШУКУЮ

ПОШУКУЮ свого брата, Василя Стадника, з села Голубинка, повіт Заліський, Галичина. До Канади приїхав в 1910 році. Перебував коло Вінніпега. Вістку про себе, або інформацію прошу слати на адресу:

DMYTRO STADNYK
Box 5, VESEVILL, ALTA.

ПОШУКУЮ

ПОШУКУЮ свого брата, Івана Гуляса, який приїхав до Канади 1928 р. Вістку про себе, або інформацію про нього, прошу слати на адресу:

ANNIE GULAS
Box 10, SHUMAKER, ONT.

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ хата, кухня і два лоти в Оксфорд, Ман. По більшій інформації про цю землю, прошу слати на адресу:

MIKE SHYZYK
Bridal, Man.

ПОШУКУЮ

ПОШУКУЮ в дуже важкій справі свого швагря, Григорія Клячука, з села Гайворон, повіт Кам'янка, Буковина. Минулого року перебував в провінції Абердін. Хто знає би, де він тепер, або він сам хай згодиться на адресу:

S. MARTYNIUK
Box 158, PENNYM, SASK.

ПОШУКУЮ

ПОШУКУЮ свого сина, який миналого літа пропав з дому. Йому було два і пів року. Сто людей шукало його через чотири дні і не знайшли. Ниніше було чуток, що він живий везе багато хліба з собою і вийшов з Абердін до Вінніпега, Алта. Хто знає про подібний випадок і може дати певні інформації, прошу писати на адресу:

NICK LAKE ELIZA, ALTA.

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ 100-акрова ферма: 25 акрів поля, 75 акрів лісу і стріт, орні, з сіножатю з 40 тонн сіна по року; земля чорна іскувата, каміни нема, доброго лісу є п'ять акрів, до того ж обфенсована діюча ділячка. Хата на п'ять кімнат, а донок; стайня на 18 тиж худоби, також з донок. Кириння з помістю, води подостатком. До міста Абердін 4 ми до школи і 1 миля. Дороги сипані. Ціна після угоди. За більшими інформаціями пишати на адресу:

K. HRYMUK-BHYN
Aberdore, Man.

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ новий дім на 5 кімнат і під цим дім цегляний цоколь, в Вінніпегу. Кількі простори, є і кухня. Ширини цегляна 37X100. Шпала на дрова 12X16. Продам за тютюву або на легкі слати. Згодиться на повну адресу:

STOJILY I MALBYR пошукує прані М.М. Моторизовані літні прачки, інтересованих прошу згодитися на адресу:

L. MELNICHUK
160 Higgins Ave.
Winnipeg, Man.

JOSEPH B. SMETH, L. L. E.

Фірма Smeth & Co., Reg'd.

Подаємоку всім записам і справам, виробляємо контракти, текстильні, шпиртові і аплікації на горожанські папери, колектуємо гроші, посередничо в грошових компромісах, продаємо шпиртові на всі корабельні лінії, стараємося о легальне дозволення на приїзд імігрантів до Канади, перекладаємо гроші до всіх частей світа, провінційальний регістратор вищих шкільних курсів (включючи курс законодавства). У всіх справах поради і інформації даром.